

**Informator o egzaminie
potwierdzającym
kwalifikacje zawodowe**

*Operator maszyn w przemyśle
włókienniczym*

Warszawa 2004

**Informator opracowała Centralna Komisja Egzaminacyjna w Warszawie
we współpracy z Okręgową Komisją Egzaminacyjną w Łodzi**

ISBN 83-7400-080-5

Szanowni Państwo,

Drodzy Uczniowie 3-letnich zasadniczych szkół zawodowych,

Centralna Komisja Egzaminacyjna poleca Państwa uwadze cykl informatorów o państwowym egzaminie potwierdzającym kwalifikacje zawodowe organizowanym dla absolwentów trzyletnich szkół zawodowych. Egzamin ten po raz pierwszy zostanie przeprowadzony w 2005 roku i przygotowywany jest dla wszystkich chętnych absolwentów tych szkół kształcących się w jednym z 53 zawodów.

Podstawą prawną egzaminu jest:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 marca 2001 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych (Dz. U. z 2001 r. Nr 29, poz. 323 z dnia 6 kwietnia 2001 r. z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 8 maja 2004 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. z 2004 r. Nr 114, poz. 1195 z dnia 19 maja 2004 r. z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 3 lutego 2003 r. w sprawie standardów wymagań będących podstawą przeprowadzenia egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe (załącznik do Dz. U. z 2003 r. Nr 49, poz. 411 z dnia 24 marca 2003 r.)

Cykl informatorów, który przygotowaliśmy, ma charakter przede wszystkim praktyczny – chcemy za jego pomocą dać Państwu możliwość przyjrzenia się, w jaki sposób zapisy prawa oświatowego dotyczącego systemu egzaminów zewnętrznych w trzyletnim kształceniu zawodowym przekładają się na konkrety, czyli na:

- opis wymagań, które trzeba spełnić, aby przystąpić do egzaminu,
- opis warunków koniecznych do zdania egzaminu,
- opis struktury egzaminu w jego części pisemnej i praktycznej wraz z wymaganiami egzaminacyjnymi i przykładowymi kryteriami oceniania,
- opis materiałów egzaminacyjnych wraz z wzorami,
- przykłady zadań wraz z odpowiedziami.

Informatory o egzaminie zawodowym kierujemy do tych uczniów szkół zawodowych, którzy po ukończeniu szkoły przystąpią do egzaminu przed zewnętrzną komisją egzaminacyjną, żeby potwierdzić dyplomem kwalifikacje w zawodzie, w którym odbywali kształcenie.

Informacje o umiejętnościach zawodowych, które będą potwierdzane na egzaminie, pozwolą nauczycielom właściwie ukierunkować kształcenie, a pracodawcom prezentują poziom kwalifikacji zawodowych absolwentów szkół legitymujących się dyplomem. Służyc też mogą teoretykom i praktykom kształcenia zawodowego jako istotna pomoc w projektowaniu modeli zawodów przewidywanych do kształcenia i doskonalenia zawodowego w systemie szkolnym i pozaszkolnym oraz systemach zatrudnienia.

MARIA MAGDZIARZ

p.o. Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej

SPIS TREŚCI

I. OGÓLNE INFORMACJE O EGZAMINIE POTWIERDZAJĄCYM KWALIFIKACJE ZAWODOWE	7
I.1. Jaka jest struktura egzaminu i w jakiej formie będą sprawdzane wiadomości i umiejętności z zakresu zawodu?	8
I.2. Jakie wiadomości i umiejętności będą sprawdzane na egzaminie?	8
I.3. Jakie wymagania trzeba spełnić, żeby zdać egzamin?	10
I.4. Jakie wymagania trzeba spełnić, żeby móc przystąpić do egzaminu?	10
I.5. Gdzie i od kogo można uzyskać szczegółowe informacje o egzaminie zawodowym?	11
II. ETAP PISEMNY EGZAMINU	13
II.1. Organizacja i przebieg	13
II.2. Wymagania egzaminacyjne z przykładami zadań do części I	15
II.3. Wymagania egzaminacyjne z przykładami zadań do części II	29
II.4. Odpowiedzi do przykładowych zadań	33
III. ETAP PRAKTYCZNY EGZAMINU	35
III.1. Organizacja i przebieg	35
III.2. Wymagania egzaminacyjne i ogólne kryteria oceniania	37
III.3. Przykład zadania praktycznego do tematu: 1. Obsługa maszyn i urządzeń w procesie wytwarzania produktu lub półproduktu włókienniczego o określonych parametrach na wskazanym etapie produkcji.....	43
III.4. Przykład zadania praktycznego do tematu: 2. Obsługa wskazanych maszyn i urządzeń w procesie barwienia określonego wyrobu włókienniczego.....	46
IV. ZAŁĄCZNIKI	49
IV.1. Standard wymagań egzaminacyjnych dla zawodu	49
IV.2. Przykład instrukcji do etapu pisemnego	53
IV.3. Przykład karty odpowiedzi do etapu pisemnego	55
IV.4. Przykład informacji do etapu praktycznego	57
IV.5. Wzór dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe.....	59

I. OGÓLNE INFORMACJE O EGZAMINIE POTWIERDZAJĄCYM KWALIFIKACJE ZAWODOWE

Egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe jest formą oceny poziomu opanowania wiadomości i umiejętności z zakresu danego zawodu określonych w standardzie wymagań, ustalonym przez Ministra Edukacji Narodowej i Sportu.

Egzamin ten, zwany również egzaminem zawodowym, jest egzaminem zewnętrznym. Umożliwia on uzyskanie porównywalnej i obiektywnej oceny poziomu osiągnięć zdającego poprzez zastosowanie jednolitych wymagań, kryteriów oceniania i zasad przeprowadzania egzaminu opracowanych przez instytucje zewnętrzne, funkcjonujące niezależnie od systemu kształcenia.

Rolę instytucji zewnętrznych pełnią: Centralna Komisja Egzaminacyjna i osiem okręgowych komisji egzaminacyjnych powołanych przez Ministra Edukacji Narodowej w 1999 roku.

Na terenie swojej działalności (patrz mapka na wewnętrznej stronie okładki) okręgowe komisje egzaminacyjne przygotowują, organizują i przeprowadzają zewnętrzne egzaminy zawodowe. Egzaminy oceniać będą zewnętrzne komisje egzaminacyjne.

Egzaminy zawodowe mogą zdawać absolwenci wszystkich typów szkół zawodowych ponadgimnazjalnych i policealnych, które kształcą w zawodach ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.

Egzaminy zawodowe przeprowadzane są 2 razy w ciągu roku szkolnego. Terminy egzaminów ustala i ogłasza dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej nie później niż na 8 miesięcy przed terminem ich przeprowadzenia.

Dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych i szkół policealnych egzaminy przeprowadzane są w następnym tygodniu po zakończeniu zajęć dydaktyczno-wychowawczych, a dla absolwentów technikum i technikum uzupełniającego - w następnym tygodniu po zakończeniu egzaminu maturalnego.

Do egzaminu mogą przystąpić również absolwenci szkół zawodowych kształcących młodzież o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Dla tej młodzieży, na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznych lub orzeczeń lekarskich, czas egzaminu pisemnego może być wydłużony o 30 minut, a warunki i przebieg egzaminu będą dostosowane do jej potrzeb.

I. 1. Jaka jest struktura egzaminu i w jakiej formie będą sprawdzane wiadomości i umiejętności z zakresu zawodu?

Struktura egzaminu obejmuje dwa etapy: etap pisemny i etap praktyczny.

Etap pisemny składa się z dwóch części: część I obejmuje sprawdzenie wiadomości i umiejętności właściwych dla kwalifikacji w danym zawodzie, a część II – sprawdzenie wiadomości i umiejętności związanych z zatrudnieniem i działalnością gospodarczą.

Etap pisemny przeprowadzany jest w formie testu składającego się z zadań zamkniętych zawierających cztery odpowiedzi do wyboru, z których tylko jedna odpowiedź jest prawidłowa.

W części I test zawiera 50 zadań, a w części II – 20 zadań.

Czas trwania etapu pisemnego dla wszystkich zawodów wynosi 120 minut.

Etap praktyczny sprawdza określony zakres praktycznych umiejętności dla zawodu wynikających z tematów zadań ustalonych w standardzie wymagań egzaminacyjnych.

W tym etapie zdający powinien wykonać zadanie egzaminacyjne w formie testu praktycznego.

Czas trwania etapu praktycznego nie może być krótszy niż 180 minut i dłuższy niż 240 minut.

I. 2. Jakie wiadomości i umiejętności będą sprawdzane na egzaminie?

Na egzaminie będą sprawdzane tylko te wiadomości i umiejętności, które zostały zapisane w standardzie wymagań egzaminacyjnych dla danego zawodu.

Standardy wymagań egzaminacyjnych dla poszczególnych zawodów ustalone zostały rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu, w sprawie standardów wymagań będących podstawą przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe z dnia 3 lutego 2003 r. i stanowią oddzielny załącznik do tego rozporządzenia (Dz.U. Nr 49, poz. 411 z dnia 24 marca 2003 r.).

Struktura standardu wymagań egzaminacyjnych dla zawodu odpowiada strukturze egzaminu. Oznacza to, że zawarte w standardzie umiejętności sprawdzane na egzaminie, ustalono odrębnie dla obu etapów egzaminu.

Umiejętności zapisane w standardzie, sprawdzane w etapie pisemnym, są przyporządkowane do określonych obszarów wymagań.

Umiejętności sprawdzane w części I ujęto w 3 obszarach wymagań:

- **czytanie ze zrozumieniem informacji przedstawionych w formie opisów, instrukcji, rysunków, szkiców, wykresów, dokumentacji technicznych i technologicznych,**
- **przetwarzanie danych liczbowych i operacyjnych,**
- **bezpieczne wykonywanie zadań zawodowych zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska.**

Umiejętności sprawdzane w części II ujęto w 2 obszarach wymagań:

- **czytanie ze zrozumieniem informacji przedstawionych w formie opisów, instrukcji, tabel, wykresów,**
- **przetwarzanie danych liczbowych i operacyjnych.**

W etapie praktycznym egzaminu sprawdzane umiejętności przyporządkowano do 4 obszarów wymagań:

- **planowanie czynności związanych z wykonaniem zadania,**
- **organizowanie stanowiska pracy,**
- **wykonywanie zadania egzaminacyjnego z zachowaniem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska,**
- **prezentowanie efektu wykonanego zadania.**

Standard wymagań egzaminacyjnych dla zawodu stanowi podstawę do przygotowania zadań egzaminacyjnych dla obu etapów egzaminu. Oznacza to, że zadania egzaminacyjne będą sprawdzały tylko te umiejętności, które zapisane są w standardzie wymagań egzaminacyjnych dla danego zawodu. Rodzaj zadań egzaminacyjnych sprawdzających umiejętności przyporządkowane do danego obszaru wymagań będzie wiązał się ściśle z tym obszarem.

Umiejętności ujęte w standardzie wymagań egzaminacyjnych dla zawodu, dla obu etapów egzaminu, będą omówione wraz z przykładami zadań w rozdziałach II. i III. informatora.

Każdy zdający powinien zapoznać się ze standardem wymagań egzaminacyjnych dla zawodu, w którym chce potwierdzić kwalifikacje zawodowe. Standard zamieszczony jest w rozdziale IV niniejszego informatora.

I. 3. Jakie wymagania trzeba spełnić, żeby zdać egzamin?

Przyjęto, że w etapie pisemnym zdający może otrzymać za każde prawidłowo rozwiązane zadanie 1 punkt.

Zdający zda ten etap egzaminu, jeśli uzyska:

- z części I – co najmniej 50% punktów możliwych do uzyskania,
- z części II – co najmniej 50% punktów możliwych do uzyskania.

W etapie praktycznym oceniany będzie sposób wykonania zadania praktycznego oraz jego efekt, zgodnie z ustalonymi kryteriami oceniania przyjętymi dla danego zadania. Spełnienie ustalonych dla zadania kryteriów wykonania, pozwoli na uzyskanie maksymalnej liczby punktów.

Zdający zda ten etap egzaminu, jeśli uzyska co najmniej 75% punktów możliwych do uzyskania.

Zdający zda egzamin zawodowy, jeśli spełni wymagania ustalone dla obu etapów egzaminu.

Zdający, który zdał egzamin, otrzymuje dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w danym zawodzie.

UWAGA!

Informacje o wynikach egzaminu zdający uzyska od dyrektora szkoły.

I. 4. Jakie wymagania trzeba spełnić, żeby móc przystąpić do egzaminu?

Zdający powinien:

1. Ukończy szkołę i otrzymać świadectwo ukończenia szkoły.
2. Złożyć pisemną deklarację przystąpienia do egzaminu zawodowego do dyrektora swojej szkoły, nie później niż na 4 miesiące przed terminem egzaminu.
3. Zgłosić się na egzamin w terminie i miejscu wyznaczonym przez okręgową komisję egzaminacyjną z dokumentem potwierdzającym tożsamość (z numerem PESEL).

Zdający o specjalnych potrzebach edukacyjnych powinien dodatkowo przedłożyć opinię lub orzeczenie wskazujące na dostosowanie warunków i formy przeprowadzania egzaminu do jego indywidualnych potrzeb.

UWAGA!

Informacje o terminie i miejscu egzaminu może przekazać zdającym dyrektor szkoły lub dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej.

W zależności od specyfiki zawodu, w którym przeprowadzony będzie egzamin zawodowy, okręgowa komisja egzaminacyjna może wezwać zdającego na szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy związane z wykonywaniem zadania egzaminacyjnego na określonych stanowiskach egzaminacyjnych. Szkolenie powinno być zorganizowane nie wcześniej niż na dwa tygodnie przed terminem egzaminu.

I. 5. Gdzie i od kogo można uzyskać szczegółowe informacje o egzaminie zawodowym?

Szczegółowych informacji o egzaminie zawodowym oraz wyjaśnień dotyczących, między innymi, możliwości:

- powtórnego zdawania egzaminu zawodowego przez osoby, które nie zdały egzaminu,
- przystąpienia do egzaminu w terminie innym niż bezpośrednio po ukończeniu szkoły,
- udostępniania informacji na temat wyniku egzaminu,
- otrzymania dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe,

udziela dyrektor szkoły i okręgowa komisja egzaminacyjna.

II. ETAP PISEMNY EGZAMINU

II. 1. Organizacja i przebieg

Etap pisemny egzaminu może być zorganizowany w szkole lub innej placówce wskazanej przez okręgową komisję egzaminacyjną.

W dniu egzaminu powinieneś zgłosić się w szkole/placówce na 30 minut przed godziną jego rozpoczęcia. Powinieneś posiadać dokument potwierdzający Twoją tożsamość i numer ewidencyjny PESEL.

Przed wejściem do sali egzaminacyjnej będziesz poproszony o potwierdzenie gotowości przystąpienia do etapu pisemnego egzaminu.

Słuchaj uważnie informacji przewodniczącego zespołu nadzorującego, który będzie omawiał regulamin przebiegu egzaminu.

Po zajęciu miejsca w sali egzaminacyjnej otrzymasz arkusz egzaminacyjny i KARTĘ ODPOWIEDZI.

Arkusz egzaminacyjny zawiera:

- stronę tytułową z nazwą i symbolem cyfrowym zawodu, w którym odbywa się etap pisemny egzaminu oraz „Instrukcję dla zdającego” (w instrukcji znajdują się informacje o liczbie stron arkusza egzaminacyjnego, wskazania dotyczące rozwiązywania zadań, zaznaczania odpowiedzi i sposobu poprawiania odpowiedzi w KARCIE ODPOWIEDZI),
- test 70 zadań wielokrotnego wyboru, w tym 50 zadań w części I ponumerowanych od 1 do 50 oraz 20 zadań w części II ponumerowanych od 51 do 70.

KARTA ODPOWIEDZI stanowi jedną stronę i zawiera:

- symbol cyfrowy zawodu i oznaczenie wersji arkusza egzaminacyjnego,
- miejsce na wpisanie Twojego numeru ewidencyjnego PESEL i zakodowanie go,
- miejsce na wpisanie Twojej daty urodzenia,
- tabele z numerami zadań odpowiadających części I oraz części II arkusza egzaminacyjnego z układem krater A, B, C, D do zaznaczania odpowiedzi,
- miejsce na naklejkę z kodem ośrodka.

Przeczytaj uważnie „Instrukcję dla zdającego” w arkuszu egzaminacyjnym i sprawdź, czy Twój arkusz jest kompletny i nie ma w nim błędów. Wykonaj polecenia zgodnie z „Instrukcją dla zdającego”.

Czas trwania etapu pisemnego egzaminu wynosi 120 minut (2 godziny zegarowe).

Uwaga: Jeśli jesteś uczniem o potwierdzonych specjalnych potrzebach edukacyjnych, to masz prawo do wydłużonego o 30 minut czasu trwania etapu pisemnego egzaminu zawodowego. Przewodniczący zespołu nadzorującego wskaże Ci miejsce na sali egzaminacyjnej i dopilnuje, abyś mógł zdawać egzamin w ustalonym dla Ciebie czasie.

Kolejność rozwiązywania zadań jest dowolna. Dobrze jednak będzie, jeśli rozplanujesz sobie czas egzaminu. Na rozwiązanie zadań z części I arkusza powinieneś przeznaczyć około 80 minut, na rozwiązanie zadań z części II - około 30 minut. Pozostałe 10 minut powinieneś wykorzystać na sprawdzenie, czy prawidłowo zaznaczyłeś odpowiedzi do poszczególnych zadań w KARCIE ODPOWIEDZI.

Pamiętaj! Pracuj samodzielnie!

Przystępując do rozwiązywania każdego zadania powinieneś:

- uważnie przeczytać całe zadanie,
- przeanalizować rysunki, tabele, itp. oraz treść poleceń,
- dobrze zastanowić się nad wyborem prawidłowej odpowiedzi,
- starannie zaznaczyć wybraną odpowiedź w KARCIE ODPOWIEDZI zgodnie z instrukcją w arkuszu egzaminacyjnym.

Po zakończeniu rozwiązywania zadań, sprawdź w KARCIE ODPOWIEDZI, czy dla wszystkich zadań zaznaczyłeś odpowiedzi.

Przewodniczący ogłosi koniec egzaminu i poinformuje, w jaki sposób będziesz mógł oddać swoją KARTĘ ODPOWIEDZI. Arkusz egzaminacyjny możesz zatrzymać dla siebie.

Jeśli wcześniej zakończysz rozwiązywanie zadań, zgłoś przez podniesienie ręki gotowość do oddania KARTY ODPOWIEDZI.

II. 2. Wymagania egzaminacyjne z przykładami zadań do części I

Zakres wiadomości i umiejętności właściwych dla kwalifikacji w zawodzie

Absolwent powinien umieć:

- 1. Czytać ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisów, instrukcji, rysunków, szkiców, wykresów, dokumentacji technicznych i technologicznych, a w szczególności:**

1.1. rozróżniać surowce i wyroby włókiennicze z uwzględnieniem pochodzenia, budowy i przeznaczenia, na podstawie właściwości fizykochemicznych, oznaczeń oraz nazw handlowych,

czyli:

- *rozróżniać surowce włókiennicze ze względu na pochodzenie, np.: naturalne roślinne, naturalne zwierzęce, chemiczne,*
- *rozróżniać surowce włókiennicze na podstawie właściwości fizykochemicznych, np.: kształtu w przekroju poprzecznym i widoku wzdłużnym, zapachu wydzielanego podczas próby palenia,*
- *rozróżniać surowce włókiennicze na podstawie oznaczeń, np.: PAN, PE, PA oraz nazw handlowych, np.: Anilana, Elana, Wiskoza, Poliamid,*
- *rozróżniać wyroby włókiennicze z uwzględnieniem przeznaczenia, ze względu na budowę, np.: przędza, tkanina, dzianina, włóknina i nazwy handlowe, np.: Flanela, Tafta, Drelich.*

Przykładowe zadanie 1.

Włókna lnu zaliczane są do grupy włókien naturalnych roślinnych

- A. nasiennych.
- B. łykowych.
- C. owocowych.
- D. liściastych.

1.2. rozróżniać procesy, technologie i techniki wytwarzania oraz wykończania wyrobów włókienniczych w zależności od przerabianego surowca, od rodzaju wytwarzanego wyrobu i jego przeznaczenia,

czyli:

- *rozróżniać technologie i techniki wytwarzania wyrobów włókienniczych w zależności od rodzaju wytwarzanego wyrobu, np.: przędzenie, teksturowanie, klejenie runa, tkanie, dzianie,*
- *rozróżniać procesy technologiczne stosowane przy wytwarzaniu wyrobów włókienniczych w zależności od przerabianego surowca, np.: pranie wełny, mieszanie włókien, karbonizacja, merceryzacja, czesanie,*
- *rozróżniać techniki wykończania wyrobów włókienniczych w zależności od przerabianego surowca i przeznaczenia użytkowego, np.: drapanie, stabilizacja, strzyżenie, laminowanie, apretowanie, drukowanie.*

Przykładowe zadanie 2.

Który z wymienionych wyrobów utworzony jest techniką sklejania włókien?

- A. Przędzina.
- B. Tkanina.
- C. Dzianina
- D. Włóknina.

1.3. rozpoznawać parametry jakościowe wyrobów włókienniczych w zależności od etapu procesu technologicznego;

czyli:

- *rozpoznawać parametry jakościowe wyrobów włókienniczych w zależności od etapu procesu technologicznego, np.: czystość runka, grubość niedoprzędu, skręt i grubość nitki, splot, masa powierzchniowa - tkaniny, splot, ścisłość, puszystość - dzianiny.*

Przykładowe zadanie 3.

Który z wymienionych parametrów należy do parametrów jakościowych tkaniny?

- A. Wrobienie.
- B. Puszystość.
- C. Gładkość.
- D. Czystość.

1.4. stosować pojęcia, oznaczenia i sformułowania specjalistyczne zawarte w dokumentacjach procesów wytwarzania, barwienia i wykończania wyrobów włókienniczych oraz w instrukcjach obsługi maszyn i urządzeń włókienniczych,

czyli:

- *stosować pojęcia, sformułowania i oznaczenia specjalistyczne zawarte w dokumentacjach procesów wytwarzania ora instrukcjach obsługi maszyn i urządzeń włókienniczych, np.: numer płochy, numer uiglenia,*
- *stosować oznaczenia parametrów budowy linowych i płaskich wyrobów włókienniczych, np.: oznaczenia grubości i skrętu przędzy, oznaczenia splotów tkackich zasadniczych, oznaczenia splotów dziewiarskich,*
- *stosować pojęcia, oznaczenia i sformułowania specjalistyczne z zakresu barwienia i wykończania np.: sanforyzacja, krotność kąpieli, procentowość wybarwienia, powinowactwo barwnika.*

Przykładowe zadanie 4.

Które z wymienionych oznaczeń zastosujesz do oznaczenia masy liniowej przędzy?

- A. Nm
- B. Tt
- C. Td
- D. Tu

1.5. rozróżniać surowce, półprodukty i produkty włókiennicze w zależności od budowy i właściwości, etapów procesów wytwarzania, barwienia i wykończania, oraz rodzajów maszyn.

czyli:

- *rozróżniać półprodukty i produkty przędzalnicze w zależności od budowy, właściwości i etapów procesu wytwarzania, np.: runo, taśma, niedoprzęd, przędza,*
- *rozróżniać półprodukty i produkty tkackie w zależności od budowy, właściwości etapów procesów wytwarzania, np.: osnowa, wątek, tkaniny pojedyncze, tkaniny z okrywą,*
- *rozróżniać dzianiny w zależności od budowy i rodzajów maszyn, np.: dzianina rządkowa, kolumienkowa,*
- *rozróżniać wyroby włókiennicze w zależności od etapów barwienia i wykończania, np.: surowe, bielone, drukowane, lub o specjalnym wykończeniu.*

Przykładowe zadanie 5.

Przy wytwarzaniu przędzy produktem końcowym w procesie przędzenia wstępnego jest

- A. taśma.
- B. niedoprzęd.
- C. runo.
- D. przędza pojedyncza.

1.6. rozróżniać maszyny i urządzenia włókiennicze w zależności od technologii wytwarzania, barwienia i wykończania wyrobów włókienniczych, rodzaju półproduktu i wyrobu włókienniczego,

czyli:

- *rozróżniać maszyny i urządzenia stosowane w procesach wytwarzania liniowych wyrobów włókienniczych w zależności od rodzaju półproduktu i wyrobu, np.: zgrzeblarka, przędzarka,*
- *rozróżniać maszyny i urządzenia stosowane w procesach wytwarzania tkanin, np.: snowarka, krosno,*
- *rozróżniać maszyny i urządzenia stosowane w procesach wytwarzania dzianin w zależności od rodzaju wytwarzanej dzianiny, np.: falowarka, osnowarka, szydełkarka,*
- *rozróżniać rodzaje maszyn stosowanych do barwienia i wykończenia liniowych i płaskich wyrobów włókienniczych, np.: barwiarki pasmowe, barwiarki zwrotne.*

Przykładowe zadanie 6.

Do wytworzenia dzianiny o splocie jednostronnie jednokrotnie nabieranym stosuje się maszynę.

- A. Osnowarkę płaską.
- B. Szydełkarę płaską dwułożyskową.
- C. Osnowarkę raszłową.
- D. Szydełkarę płaską jednołożyskową.

1.7 rozpoznawać systemy przędzenia ze względu na rodzaj przerabianego surowca na podstawie schematów technologicznych, nazw zespołów maszyn, półproduktów i produktów,

czyli:

- *rozpoznać systemy przędzenia ze względu na rodzaj przerabianego surowca na podstawie schematów technologicznych, nazw zespołów maszyn, półproduktów i produktów przędzenia, np.: system cienkoprzędny, średnioprzędny, zgrzebny.*

Przykładowe zadanie 7.

W jakim systemie przędzenia rozdzielacz rzemykowy?

- A. Rotorowym.
- B. Czesankowym.
- C. Zgrzebnym.
- D. Konwertorowym.

1.8 rozróżniać i określać zadania zespołów roboczych maszyn i urządzeń stosowanych w procesach wytwarzania, barwienia i wykończania wyrobów włókienniczych,

czyli:

- *rozróżniać zespoły robocze maszyn i urządzeń stosowanych w procesach wytwarzania, barwienia i wykończania wyrobów włókienniczych, np.: aparat rozciągowy, bidło, napawarka, wyżymarka,*
- *określać zadania zespołów roboczych maszyn i urządzeń stosowanych w procesach wytwarzania, barwienia i wykończania wyrobów włókienniczych, np.: rozciąganie, dobijanie wątku, napawanie, wyżymanie.*

Przykładowe zadanie 8.

W której z wymienionych maszyn znajduje się aparat rozciągowy?

- A. Niedoprzędzarka.
- B. Zgrzeblarka
- C. Przędzarka rotorowa.
- D. Trzeparka

1.9 określać parametry strukturalne oraz właściwości użytkowe liniowych i płaskich wyrobów włókienniczych,

czyli:

- *określać parametry strukturalne liniowych i płaskich wyrobów włókienniczych, np.: skręt i grubość przędzy, sploty tkackie zasadnicze i pochodne, sploty dziewiarskie zasadnicze i pochodne, wrobienie przędzy, masa powierzchniowa tkaniny, dzianiny,*
- *określać właściwości użytkowe liniowych i płaskich wyrobów włókienniczych, np.: gniotliwość, puszystość, przewodność, ciepłochronność.*

Przykładowe zadanie 9.

Masa powierzchniowa tkaniny określa masę

- A. dowolnego odcinka tkaniny.
- B. Metra kwadratowego tkaniny.
- C. metra bieżącego tkaniny.
- D. odcinka tkaniny o wymiarach 1 cm x 1 cm.

1.10 stosować nazwy, pojęcia i sformułowania specjalistyczne stosowane w wykończalnictwie wyrobów włókienniczych,

czyli:

- *stosować nazwy, pojęcia i sformułowania specjalistyczne stosowane w wykończalnictwie wyrobów włókienniczych, np.: moduł kąpieli, apretura, powlekanie, laminowanie.*

Przykładowe zadanie 10.

Moduł kąpieli określa ilość:

- A. kąpieli barwiącej.
- B. środków w kąpieli barwiącej.
- C. wyrobu na jednostkę kąpieli.
- D. kąpieli na jednostkę masy wyrobu.

1.11 określać rodzaje i przydatność barwników na podstawie nazw handlowych,

czyli:

- *określać rodzaj barwnika w zależności od nazwy handlowej, np.: barwniki syntenowe, pofalanowe, helaktynowe,*
- *określać przydatność barwników na podstawie nazw handlowych, np.: do barwienia włókien celulozowych, białkowych, syntetycznych.*

Przykładowe zadanie 11.

Barwnik o nazwie: Błękit helaktynowy, to barwnik niebieski

- A. bezpośredni.
- B. siarkowy.
- C. reaktywny.
- D. kwasowy.

1.12 rozróżniać operacje pomocnicze związane z przygotowaniem wyrobów do druku i barwienia w zależności od składu surowcowego,

czyli:

- *rozróżniać operacje pomocnicze związane z przygotowaniem wyrobów do druku w zależności od składu surowcowego, np.: stabilizacja, strzyżenie i szcietkowanie,*
- *rozróżniać operacje pomocnicze związane z przygotowaniem wyrobów do barwienia w zależności od składu surowcowego, np.: obgotowanie alkaliczne, pranie wstępne.*

Przykładowe zadanie 12.

Jedną z operacji przygotowujących tkaninę poliamidową do druku jest

- A. strzyżenie.
- B. gładzenie.
- C. termostabilizacja.
- D. zwilżanie.

1.13 rozróżniać sposoby utrwalania i wykończania wydruków w zależności od zastosowanego barwnika,

czyli:

- *rozróżniać sposoby utrwalania i wykończania wydruków w zależności od zastosowanego barwnika, np.: parowanie, dogrzewanie.*

Przykładowe zadanie 13.

Wydruki barwnikami reaktywnymi utrwalą się poprzez

- A. dogrzewanie.
- B. gładzenie.
- C. napawanie w kąpieli.
- D. leżakowanie.

1.14 rozpoznawać techniki drukarskie na podstawie stosowanych maszyn oraz rodzajów druku w zależności od technik nanoszenia wzoru.

czyli:

- *rozpoznawać techniki drukarskie na podstawie stosowanych maszyn, np.: kalander, drukarka filmowa ciągła, drukarka filmowa okresowa,*
- *rozpoznawać rodzaje druku w zależności od techniki nanoszenia wzoru, np.: druk bezpośredni, transferowy, wywabowy.*

Przykładowe zadanie 14.

W druku transferowym nanoszenie wzoru odbywa się poprzez

- A. wałki rytowane.
- B. szablony cylindryczne.
- C. zadrukowany papier.
- D. szablony płaskie.

2. Przetwarzać dane liczbowe i operacyjne, a w szczególności:

2.1. stosować informacje zawarte w normach do określania cech i jakości surowców i wyrobów włókienniczych oraz środków pomocniczych używanych w przemyśle włókienniczym,

czyli:

- *stosować informacje zawarte w normach do określania cech i jakości surowców i wyrobów włókienniczych oraz środków pomocniczych używanych w przemyśle włókienniczym, np.: do oznaczania parametrów liniowych i płaskich wyrobów włókienniczych, do wyznaczania odporności wybarwień wyrobów włókienniczych.*

Przykładowe zadanie 15.

Zgodnie z PN kierunek skrętu przędzy określa się

- A. literą P lub S.
- B. literą S lub Z.
- C. literą Z lub P.
- D. literą K lub P.

2.2. obliczać grubość surowców i półproduktów włókienniczych,

czyli:

- *obliczać grubość surowców i półproduktów włókienniczych, np.: masę liniową, włókien, przędzy, niedoprzędu.*

Przykładowe zadanie 16.

Odcinek niedoprzędu o długości 10 m waży 3,5 g. Masa liniowa niedoprzędu wynosi

- A. 2,85 tex
- B. 13,5 tex
- C. 35 tex
- D. 350 tex

2.3. wskazywać przeznaczenie wyrobów włókienniczych w zależności od użytych surowców, technologii i technik wytwarzania i wykończania,

czyli:

- *wskazywać przeznaczenie wyrobów włókienniczych w zależności od użytych surowców, np.: bieliznę pościelową, odzież sportową, galanterię odzieżową, wkłady ocieplające,*
- *wskazywać przeznaczenie wyrobów włókienniczych w zależności od technologii i technik wytwarzania, np.: na ręczniki kąpielowe – tkaniny frotowe, na kapelusze – filc, lub wykończenia, np.: na wyroby skóropodobne – tkaniny, dzianiny – powlekanie.*

Przykładowe zadanie 17.

Wskaż przeznaczenie użytkowe filcu.

- A. Płaszcz.
- B. Kapelusze.
- C. Rękawiczki.
- D. Bielizna.

2.4. wskazywać wady technologiczne półproduktów i wyrobów włókienniczych oraz przyczyny ich powstawania,

czyli:

- *wskazywać wady technologiczne liniowych wyrobów włókienniczych i ich półproduktów, np.: nierównomierność grubości niedoprzędu, źle oczyszczona przędza, oraz przyczyny ich powstawania, np.: nierównomierny produkt zasilający, nieprawidłowo dobrane parametry oczyszczacza,*
- *wskazywać wady technologiczne płaskich wyrobów włókienniczych i ich półproduktów, np.: nieprawidłowy kształt nawoju osnowowego, brakująca nitka osnowy, zrzucone oczko w dzianinie oraz przyczyny ich powstawania, np.: złe łączenie taśm, niezlikwidowany zryw osnowowy, igła nie nabrała nitki.*

Przykładowe zadanie 18.

Przyczyną błędu w tkaninie „brakujący wątek” może być

- A. zmiana grubości nitki wątku.
- B. wadliwe działanie czujnika wątkowego.
- C. niewłaściwa kolejność wprowadzanych wątków.
- D. zbyt duże napięcie nitki wątku.

2.5. obliczać wielkość produkcji półproduktów i wyrobów włókienniczych;

czyli:

- *obliczać wielkość produkcji półproduktów i wyrobów włókienniczych, np.: ilość wytworzonej tkaniny, dzianiny.*

Przykładowe zadanie 19.

Częstotliwość wątkowania na krośnie wynosi 250 wątków/min. Ile wyniesie wydajność w tysiącach wątków, jeśli krosno pracuje bez przerwy przez 2 godziny?

- A. 25 000.
- B. 30 000.
- C. 35 000.
- D. 50 000.

2.6. rozpoznawać sposoby przewlekania nitki osnowy przez płoczę i nicielnicę na podstawie rysunków dyspozycyjnych tkania dla splotów zasadniczych i pochodnych;

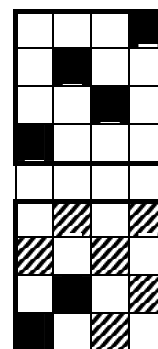
czyli:

- *rozpoznawać sposoby przewlekania nitki osnowy nicielnicę, np.: kolejne, symetryczne na podstawie rysunków dyspozycyjnych tkania dla splotów zasadniczych i pochodnych;*
- *rozpoznawać liczbę nitki przewleczonych przez szczelinę płoczy na podstawie rysunków dyspozycyjnych tkania dla splotów zasadniczych i pochodnych.*

Przykładowe zadanie 20.

Wskaż, który z wymienionych sposobów przewlekania do nicielnic zastosowano na przedstawionym rysunku dyspozycyjnym tkania.

- A. symetryczne.
- B. przestawne.
- C. kolejne.
- D. skrócone.

2.7. wskazywać maszyny i urządzenia włókiennicze w zależności od technologii, technik wytwarzania, barwienia i wykończania wyrobów włókienniczych.

czyli:

- *wskazywać maszyny i urządzenia włókiennicze w zależności od technologii, np.: przedzalnicze, tkackie, dziewiarskie, wykończalnicze,*
- *wskazywać maszyny i urządzenia dziewiarskie w zależności od technik wytwarzania, np.: falowarki – technika falowania nitki, szydełkarki – technika dziania rządowego,*
- *wskazywać maszyny i urządzenia włókiennicze w zależności od technik barwienia, np.: barwiarka pasmowa – barwienie okresowe, oraz wykończania wyrobów włókienniczych, np.: postrzygarka, drapak, drukarka płaska, powlekarka.*

Przykładowe zadanie 21.

Technika dziania polegająca na tworzeniu oczka z zafalowanej nitki odbywa się na

- A. szydełkarkach płaskich.
- B. osnowarkach.
- C. szydełkarkach cylindrycznych.
- D. falowarkach.

2.8. określać parametry strukturalne płaskich wyrobów włókienniczych w zależności od cech wyrobu.

czyli:

- *określać parametry strukturalne płaskich wyrobów włókienniczych, np.: rodzaj przędzy, splot, ścisłość dzianiny, w zależności od cech wyrobu, np.: higroskopijności, przewodności, ciepłochłonności, rozciągliwości, odporności na tarcie.*

Przykładowe zadanie 22.

Jaki splot należy zastosować by wytworzyć dzianinę o dużej rozciągliwości wzdłuż rzędków?

- A. trykot.
- B. łańcuszek.
- C. lewoprawy.
- D. dwuprawy.

2.9. interpretować zasady pracy i współpracy elementów oczkotwórczych w maszynach dziewiarskich.

czyli:

- *interpretować zasady pracy i współpracy elementów oczkotwórczych w maszynach dziewiarskich, np.: układ i współpracę elementów oczkotwórczych, układ kształtek zamków, ruch grzebieni iglicowych.*

Przykładowe zadanie 23.

Jeżeli w szydełkarce płaskiej podczas jednego suwu głowicy igły w jednym łożu nie osiągną pozycji wyniesienia, to powstanie dzianina o splocie

- A. lewopravym.
- B. łańcuszkowym.
- C. perlistym.
- D. dwulewym.

2.10. wskazywać środki bielące i pomocnicze do przeprowadzenia procesu bielenia w zależności od składu jakościowego i rodzaju wyrobu włókienniczego,

czyli:

- *wskazywać środki bielące do przeprowadzenia procesu bielenia półproduktów i wyrobów włókienniczych z włókien celulozowych, białkowych, syntetycznych, np.: woda utleniona, podchloryn sodowy,*
- *wskazywać środki pomocnicze do przeprowadzenia procesu bielenia półproduktów i wyrobów włókienniczych z włókien celulozowych, białkowych, syntetycznych, np.: szkło wodne.*

Przykładowe zadanie 24.

Do przeprowadzenia procesu bielenia wyrobów z włókien jedwabiu naturalnego stosuje się

- A. wodę utlenioną.
- B. chloryn sodowy.
- C. podchloryn sodowy.
- D. węglan sodowy.

2.11. wskazywać barwniki i środki pomocnicze do przeprowadzenia procesu barwienia w zależności od składu jakościowego i rodzaju wyrobu włókienniczego,

czyli:

- *wskazywać barwniki do przeprowadzenia procesu barwienia i wyrobów włókienniczych z włókien celulozowych, białkowych, syntetycznych, np.: reaktywne, kwasowe, zawieszinowe,*
- *wskazywać środki pomocnicze, do przeprowadzenia procesu barwienia wyrobów włókienniczych z włókien celulozowych, białkowych, syntetycznych, np.: sól, soda.*

Przykładowe zadanie 25.

Który z wymienionych barwników **nie nadaje** się do barwienia wyrobu z włókien wełny?

- A. Reaktywny.
- B. Kwasowy.
- C. Kwasowo-chromowy.
- D. Zawieszinowy.

2.12. wskazywać rodzaje wykończeń do uszlachetniania wyrobów włókienniczych w zależności od przeznaczenia użytkowego,

czyli:

- *wskazywać rodzaje wykończeń do uszlachetniania wyrobów włókienniczych w zależności od przeznaczenia użytkowego, np.: apretura przeciwpillingowa, przeciwgmiotliwa, ognioodporna, wodoodporna, plamodporna.*

Przykładowe zadanie 26.

Tkaniny, dzianiny z włókien poliestrowych lub akrylowych z przeznaczeniem na odzież powinny być wykończane

- A. przeciwpillingowo.
- B. ługoodpornie.
- C. przeciwolejno.
- D. przeciwgmiotliwie.

2.13. wskazywać parametry technologiczne procesu barwienia,

czyli:

- *wskazywać parametry technologiczne procesu barwienia, np.: temperatura, czas barwienia.*

Przykładowe zadanie 27.

Parametrami technologicznymi procesu barwienia są

- A. przebieg barwienia i czas barwienia.
- B. temperatura kąpieli i czas barwienia,
- C. czas barwienia i odczyn kąpieli.
- D. temperatura kąpieli i środki pomocnicze.

2.14. wykonywać przeliczenia stężeń (% , g/dm^3) środków chemicznych i barwników podanych w recepturze na wielkości wagowe z uwzględnieniem masy surowca i modułu kąpieli,

- *wykonywać przeliczenia stężeń środków chemicznych i barwników podanych w recepturach w g/dm^3 na wielkości wagowe z uwzględnieniem ilości kąpieli,*
- *wykonywać przeliczenia stężeń środków chemicznych i barwników podanych w recepturach w stężeniach procentowych na wielkości wagowe z uwzględnieniem masy surowca.*

Przykładowe zadanie 28.

Stężenie środka pomocniczego w kąpieli ma wynosić 5 g/dm^3 . Jaką ilość środka należy dodać do 300 dm^3 kąpieli?

- A. 300 g.
- B. 500 g
- C. 100 g
- D. 1500 g

2.15. określać parametry wody technologicznej przydatnej do procesów wykańczalniczych,

czyli:

- *określać parametry wody technologicznej przydatnej do procesów wykańczalniczych, np.: twardość, zawartość żelaza i manganu, mętność.*

Przykładowe zadanie 29.

Do bielenia **nie może** być stosowana woda

- A. miękka.
- B. średniej twardości.
- C. twarda.
- D. znacznej twardości.

3. Bezpiecznie wykonywać zadania zawodowe zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska, a w szczególności:

3.1. stosować zalecenia przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska podczas wytwarzania, barwienia i wykańczania wyrobów włókienniczych,

czyli:

- *stosować zalecenia przepisów bezpieczeństwa i higieny prac oraz, ochrony przeciwpożarowej podczas obsługi maszyn i urządzeń włókienniczych,*
- *stosować zalecenia przepisów ochrony środowiska podczas wytwarzania, barwienia i wykańczania wyrobów włókienniczych, np.: dotyczące zapylenia, hałasu, neutralizacji ścieków.*

Przykładowe zadanie 30.

Jakiego środka gaśniczego użyjesz do gaszenia palącej się tkaniny, która znajduje się w urządzeniu pod napięciem?

- A. Gaśnica proszkową.
- B. Gaśnica wodno-piaskową.
- C. Hydronetkę.
- D. Gaśnica pianową.

3.2. wskazywać miejsca zagrożeń dla zdrowia i życia człowieka oraz środowiska naturalnego w procesach wytwarzania, barwienia i wykańczania wyrobów włókienniczych,

czyli:

- *wskazywać miejsca zagrożeń dla życia i zdrowia pracownika podczas obsługi maszyn przędzalniczych, tkackich, dziewiarskich, barwiarskich i wykończalniczych.*
- *wskazywać miejsca zagrożeń dla środowiska naturalnego podczas wytwarzania, barwienia i wykańczania wyrobów włókienniczych*

Przykładowe zadanie 31.

Szczególne zagrożenia dla zdrowia pracownika w czasie obsługi szydełkarek cylindrycznych stanowi

- A. silnik.
- B. rama natykowa.
- C. przewodnik.
- D. obracający się cylinder.

3.3. dobierać środki ochrony osobistej w zależności od wykonywanych czynności eksploatacyjnych podczas wytwarzania, barwienia lub wykończania wyrobów włókienniczych,

czyli:

- *dobierać środki ochrony osobistej w zależności od wykonywanych czynności eksploatacyjnych podczas wytwarzania, barwienia lub wykończania wyrobów włókienniczych, np.: fartuch, nakrycie głowy, obuwie, stopery, rękawice ochronne.*

Przykładowe zadanie 32.

Podczas pracy w pomieszczeniu o dużym natężeniu hałasu, np. na tkalni, pracownik powinien zastosować do ochrony słuchu

- A. nakrycie głowy.
- B. koreczki-stopery.
- C. kask ochronny.
- D. przepaskę na głowę.

II. 3. Wymagania egzaminacyjne z przykładami zadań do części II

Absolwent powinien umieć:

1. Czytać ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisów, instrukcji, tabel, wykresów, a w szczególności:

1.1. rozróżniać podstawowe pojęcia i terminy z obszaru funkcjonowania gospodarki oraz prawa pracy, prawa podatkowego i przepisów regulujących podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej,

czyli:

- rozróżniać pojęcia z obszaru funkcjonowania gospodarki, np.: rynek, popyt, podaż, bezrobocie, inflacja,
- rozróżniać pojęcia z zakresu prawa pracy, np.: umowa o pracę, urlop, wynagrodzenie za pracę,
- rozróżniać pojęcia z zakresu prawa podatkowego, np.: podatek dochodowy, podatek VAT, akcyza, PIT,
- rozróżniać pojęcia z obszaru podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej, np.: REGON, numer identyfikacji podatkowej-NIP, rachunek bankowy.

Przykładowe zadanie 1.

Poprzez określenie płacy brutto należy rozumieć kwotę wynagrodzenia pracownika

- bez podatku dochodowego.
- określoną w umowie o pracę.
- obliczoną do wypłaty.
- pomniejszoną o składki ZUS.

1.2. rozróżniać dokumenty związane z zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej,

czyli:

- rozróżniać dokumenty związane z zatrudnieniem, np.: umowa o pracę, Kodeks Pracy, deklaracja ZUS,
- rozróżniać dokumenty związane z działalnością gospodarczą, np.: polecenie przelewu, faktura, deklaracja podatkowa.

Przykładowe zadanie 2.

Jak nazywa się przedstawiony na rysunku dokument regulujący rozliczenie bezgotówkowe?

- Czek potwierdzony.
- Polecenie przelewu.
- Faktura VAT.
- Weksel prosty.

nazwa odbiorcy: HURTOWNIA ZABAWEK UL. JASNA 4
 nazwa odbiorcy cd.: KROTO SZYM
 nr rachunku odbiorcy: 41 10 60 00 46 00 00 12 34 56 48 91 23
 waluta: PLN, kwota: 1250,
 nr rachunku zlecającego (opcjonalnie) / kwota słownie (opcjonalnie): 41 10 60 00 46 00 00 12 13 14 15 16 17
 nazwa zlecającego: SKLEP NR. 12 UL. OGRODOWA 12
 nazwa zlecającego cd.: BIELSKO-BIALA
 tytułem: ZAPŁATA FAKTURY VAT 213/03
 tytułem cd.:
 06
 Oplata:
 pieczęć, data i podpis(y) zlecającego na ostatnim blankiecie

1.3. identyfikować i analizować informacje dotyczące wymagań i uprawnień pracownika, pracodawcy, bezrobotnego i klienta,

czyli:

- *identyfikować i analizować obowiązki i uprawnienia pracownika określone w Kodeksie Pracy, umowie o pracę, np.: prawo do urlopu, czas pracy, wynagrodzenie za pracę,*
- *identyfikować i analizować obowiązki i uprawnienia pracodawcy określone w Kodeksie Pracy, umowie o pracę, względem ZUS, urzędu skarbowego, np.: terminowe wypłacanie wynagrodzeń, odprowadzanie składek ubezpieczenia zdrowotnego i emerytalnego, zapewnienie bezpiecznych warunków pracy,*
- *identyfikować i analizować obowiązki i uprawnienia bezrobotnego na podstawie Ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, np.: rejestracja w biurze pracy, zasady pobierania zasiłku, oferty pracy dla bezrobotnych, w tym bezrobotnych absolwentów,*
- *identyfikować i analizować obowiązki i uprawnienia klienta podane w umowach kupna-sprzedaży, z tytułu gwarancji, reklamacji przy zakupach towarów i usług.*

Przykładowe zadanie 3.

Na podstawie której z wymienionych poniżej umów, przysługuje pracownikowi prawo do urlopu wypoczynkowego?

- A. Umowy – zlecenia.
- B. Umowy o dzieło.
- C. Umowy o pracę.
- D. Umowy agencyjnej.

2. Przetwarzać dane liczbowe i operacyjne, a w szczególności:

2.1. analizować informacje związane z podnoszeniem kwalifikacji, poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej,

czyli:

- *analizować oferty urzędów pracy, placówek doskonalących w zawodzie oraz oferty kursów zawodowych, dla podnoszenia kwalifikacji zawodowych i dostosowania ich do potrzeb rynku pracy,*
- *analizować oferty zakładów pracy, urzędów pracy, biur pośrednictwa dotyczące poszukiwania pracownika i zatrudnienia, przedstawione w formie ogłoszeń prasowych, internetowych, tablic ogłoszeń,*
- *analizować informacje związane z podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej zawarte, np.: w Kodeksie spółek handlowych, danych z urzędu pracy na temat lokalnego rynku pracy, zapotrzebowania na usługi i towary.*

Przykładowe zadanie 4.

W lokalnej prasie ukazało się ogłoszenie następującej treści:

Firma z kapitałem zagranicznym specjalizująca się w wyposażeniu warsztatów i magazynów w sprzęt techniczny *poszukuje kandydata na stanowisko*

MAGAZYNIERA

WYMAGANIA:

- *wykształcenie średnie techniczne,*
- *obsługa komputera,*
- *znajomość języka niemieckiego.*

Ponadto mile widziane jest:

- *doświadczenie na podobnym stanowisku.*
- *prawo jazdy kategorii B.*

Oferty wraz z listem motywacyjnym, życiorysem i zdjęciem w terminie dwóch tygodni od daty ukazania się ogłoszenia prosimy przysyłać na adres:

Firma „TECHNOPOL” 30-999 NIEZNAŃÓW ul. Warsztatowa 1.

Wymagania stawiane przez firmę spełnia osoba, która ukończyła

- A. technikum budowlane, pracuje w magazynie i ma prawo jazdy kat.B.
- B. technikum elektryczne, ma prawo jazdy kat B i zna język niemiecki.
- C. technikum chemiczne, korzysta z komputera i pracowała jako magazynier.
- D. technikum mechaniczne, obsługuje komputer i zna język niemiecki.

2.2. sporządzać dokumenty związane z poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej,

czyli:

- *sporządzać dokumenty związane z poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem, np.: list intencyjny, list motywacyjny, curriculum vitae,*
- *sporządzić dokumenty niezbędne przy uruchamianiu indywidualnej działalności gospodarczej, np.: wniosek o zarejestrowanie firmy, zgłoszenie do urzędu statystycznego o nadanie numeru REGON i urzędu skarbowego o przyznanie numeru identyfikacji podatkowej-NIP,*
- *sporządzić dokumenty związane z wykonywaniem działalności gospodarczej, np.: zgłoszenie do ZUS, polecenie przelewu, fakturę, księgę przychodów i rozchodów.*

Przykładowe zadanie 5.

Na jaką kwotę w zł hotel wystawi fakturę firmie za korzystanie z noclegu przez dwóch jej pracowników podczas służbowego wyjazdu?

Nazwa usługi	J.M.	Ilość osób	Cena jedn.	Wartość netto	VAT	Wartość VAT	Wartość brutto
Nocleg w hotelu „Azalia”	jedna doba	2	100,00 zł	200,00 zł	7 %	14 zł	zł
Razem:				200,00 zł	7 %	14 zł	zł
W tym:					zw 22% 7% 0%	14 zł	X
Do zapłaty:							zł

- A. 107 zł
- B. 114 zł
- C. 207 zł
- D. 214 zł

2.3. rozróżniać skutki wynikające z nawiązania i rozwiązania stosunku pracy, czyli:

- rozróżniać skutki zawarcia umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło, np.: opłaty składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, prawo do urlopu, wysokość podatku,
- rozróżniać skutki rozwiązania umowy o pracę z zachowaniem okresu wypowiedzenia, bez wypowiedzenia, niezgodne z prawem, np.: przywrócenie do pracy,
- rozróżniać skutki zawarcia i rozwiązania umowy o pracę dla pracodawcy, np.: wystawienie świadectwa pracy, odprowadzanie składek pracowniczych, płacenie podatków, ustalenie wymiaru urlopów, wypłacanie zaliczek.

Przykładowe zadanie 6.

Jaka kwota wynagrodzenia brutto w zł została naliczona pracownikowi za miesiąc pracy, zatrudnionemu w HURTOWNI „AS” s.a. na podstawie umowy o pracę?

- A. 2 400 zł
- B. 1 600 zł
- C. 1 200 zł
- D. 240 zł

HURTOWNIA „AS” s.a. ul. Wiosenna 1 <small>/pieczęć magliwkowa pracodawcy/ 60-623 Poznań <small>/numer REGON – EKD 012 775 62</small> </small>	Poznań 2003.01.06 <small>/miejscowość i data/</small>
UMOWA O PRACĘ	
zawarta w dniu 6 stycznia 2003 roku	
<small>/data zawarcia umowy/</small>	
między Markiem Nowakiem - prezesem	
<small>/imię i nazwisko pracodawcy lub osoby reprezentującej pracodawcę albo osoby upoważnionej do składania oświadczeń w imieniu pracodawcy/</small>	
a Anną Jabłońską, Poznań ul. Biała 12	
<small>/imię i nazwisko pracownika oraz jego miejsce zameldowania/</small>	
zawarta na czas nieokreślony	
<small>/okres próbny, czas nieokreślony, czas określony, czas wykonywania określonej pracy/</small>	
1. Strony ustalają następujące warunki zatrudnienia:	
1)	rodzaj umówionej pracy: sprzedawca
	<small>/stanowisko, funkcja, zawód, specjalność/</small>
2)	miejsce wykonywania pracy: sprzedawca w Hurtowni „AS”
3)	wymiar czasu pracy: etat – 40 godz. tygodniowo
4)	wynagrodzenie: 2000 zł /słownie dwa tysiące zł/ + premia
	regulaminowa 20% wynagrodzenia zasadniczego
5)	inne warunki zatrudnienia: brak
.....	
2.	Dzień rozpoczęcia pracy: 06. stycznia 2003. roku
	06.01. 2003
	<i>Alba</i>
	<small>/data i podpis pracownika/</small>
	<i>Madek</i>
	<small>/podpis pracodawcy lub osoby reprezentującej pracodawcę albo osoby upoważnionej do składania oświadczeń w imieniu pracodawcy/</small>

II. 4. Odpowiedzi do przykładowych zadań

Część I

Zadanie 1: **B** Zadanie 2: **D** Zadanie 3: **A** Zadanie 4: **B** Zadanie 5: **B**
 Zadanie 6: **B** Zadanie 7: **C** Zadanie 8: **A** Zadanie 9: **B** Zadanie 10: **D**
 Zadanie 11: **C** Zadanie 12: **C** Zadanie 13: **A** Zadanie 14: **C** Zadanie 15: **B**
 Zadanie 16: **D** Zadanie 17: **B** Zadanie 18: **B** Zadanie 19: **B** Zadanie 20: **B**
 Zadanie 21: **D** Zadanie 22: **D** Zadanie 23: **C** Zadanie 24: **A** Zadanie 25: **D**
 Zadanie 26: **A** Zadanie 27: **B** Zadanie 28: **D** Zadanie 29: **C** Zadanie 30: **A**
 Zadanie 31: **D** Zadanie 32: **B**

Część II

Zadanie 1: **B** Zadanie 2: **B** Zadanie 3: **C** Zadanie 4: **D** Zadanie 5: **D** Zadanie 6: **A**

III. ETAP PRAKTYCZNY EGZAMINU

III. 1. Organizacja i przebieg

Etap praktyczny egzaminu może być zorganizowany w szkole lub innej placówce wskazanej przez okręgową komisję egzaminacyjną.

W dniu egzaminu powinieneś zgłosić się w szkole/placówce na 30 minut przed godziną jego rozpoczęcia. Powinieneś posiadać dokument potwierdzający Twoją tożsamość i numer ewidencyjny PESEL.

Przed wejściem do sali egzaminacyjnej będziesz poproszony o potwierdzenie gotowości przystąpienia do etapu praktycznego egzaminu.

Słuchaj uważnie informacji przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego, który będzie omawiał regulamin przebiegu etapu praktycznego egzaminu.

Po potwierdzeniu gotowości przystąpienia do etapu praktycznego wylosujesz arkusz egzaminacyjny z zadaniem egzaminacyjnym.

Arkusz egzaminacyjny zawiera:

- stronę tytułową z nazwą i symbolem cyfrowym zawodu, w którym odbywa się etap praktyczny egzaminu,
- zadanie egzaminacyjne z instrukcją i dokumentacją do jego wykonania,
- „Informację dla zdającego” (o liczbie stron arkusza egzaminacyjnego oraz wskazania dotyczące wykonywania zadania),
- formularz pt. „PLAN DZIAŁANIA”,
- miejsce na obliczenia, rysunki lub szkice.

Przeczytaj uważnie „Informację dla zdającego” znajdującą się w arkuszu egzaminacyjnym i sprawdź, czy Twój arkusz jest kompletny i czy nie ma w nim usterek. Wykonaj polecenia zawarte w „Informacji dla zdającego”.

Następnie zapoznaj się z treścią zadania egzaminacyjnego, dokumentacją do jego wykonania, stanowiskiem egzaminacyjnym oraz instrukcjami obsługi maszyn i urządzeń znajdujących się na stanowisku pracy. Na wykonanie tych czynności masz 20 minut, których nie wlicza się do czasu trwania egzaminu. Dobrze wykorzystaj ten czas!

Etap praktyczny egzaminu trwa **180** minut (3 godziny zegarowe). W ciągu tego czasu musisz wykonać zadanie egzaminacyjne, które obejmuje:

- zaplanowanie przez Ciebie działań związanych z wykonaniem zadania i zapisanie ich w formularzu „PLAN DZIAŁANIA” – na tę część zadania przeznacz ok. 20 minut,
- zorganizowanie stanowiska pracy odpowiednio do zaplanowanych działań – na tę część zadania przeznacz ok. 20 minut,
- wykonanie operacji technologicznych, w tym czynności pozwalających na uzyskanie zamierzonego efektu, zgodnie z warunkami określonymi w zadaniu, zajmie Ci najwięcej czasu; powinieneś też pamiętać o uporządkowaniu stanowiska pracy,
- zaprezentowanie efektu wykonanego zadania z uwzględnieniem uzasadnienia sposobu wykonania oraz oceny jakości wykonania – na tę część zadania będziesz miał ok. 10 minut.

Postępuj zgodnie z „Instrukcją do wykonania zadania”.

Pamiętaj!

Zadanie musisz wykonać samodzielnie i w przewidzianym czasie.

Powinieneś wykonywać czynności z zachowaniem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej, a także:

- zwracaj uwagę na ład i porządek na stanowisku pracy,
- uporządkuj stanowisko po wykonaniu zadania,
- zgłoś przewodniczącemu zespołu egzaminacyjnego gotowość do zaprezentowania efektu wykonanego zadania.

Podczas wykonywania zadania egzaminacyjnego przewodniczący i członkowie zespołu egzaminacyjnego będą oceniać na bieżąco Twoją pracę i nie będą mogli udzielać Ci żadnych wskazówek.

Przewodniczący może przerwać egzamin, jeżeli Twoje działania zagrażają bezpieczeństwu Twojemu lub obecnych w sali egzaminacyjnej osób.

Jeśli wcześniej zakończyłeś wykonywanie zadania, zgłoś ten fakt przez podniesienie ręki.

III. 2. Wymagania egzaminacyjne i ogólne kryteria wykonania

Etap praktyczny egzaminu obejmuje praktyczne umiejętności z zakresu kwalifikacji w zawodzie, objęte tematem:

1. Obsługa maszyn i urządzeń w procesie wytwarzania produktu lub półproduktu włókienniczego o określonych parametrach na wskazanym etapie produkcji.

Absolwent powinien umieć:

1. Planować czynności związane z wykonaniem zadania:

- 1.1. sporządzić plan działania,**
- 1.2. sporządzić wykaz niezbędnych surowców, materiałów, sprzętu kontrolno-pomiarowego, narzędzi,**
- 1.3. wykonać niezbędne obliczenia, rysunki lub szkice pomocnicze.**

czyli:

- *zaplanować i zapisać w formularzu PLAN DZIAŁANIA czynności związane z obsługą maszyn i urządzeń stosowanych w procesach wytwarzania półproduktów i produktów włókienniczych we wskazanym etapie produkcji, np.: przędzenia, przewijania przędzy, snucia, tkania, wytwarzania dzianiny,*
- *sporządzić wykaz surowców, materiałów i narzędzi, niezbędnych do przeprowadzenia wskazanego etapu produkcji np.: przędzenia, przewijania przędzy, snucia, tkania, wytworzenia dzianiny,*
- *wykonać i zapisać w formularzu egzaminacyjnym konieczne obliczenia ilości surowców, materiałów, potrzebnych do przeprowadzenia wskazanego etapu produkcji półproduktu lub produktu włókienniczego.*

Egzaminatorzy będą oceniać:

- *poprawność zaplanowania i zapisania w formularzu PLAN DZIAŁANIA kolejno wykonywanych czynności,*
- *poprawność sporządzonego wykazu: surowców, półproduktów, narzędzi koniecznych do wykonania zadania,*
- *poprawność wykonania obliczeń związanych z treścią zadania.*

2. Organizować stanowisko pracy:

- 2.1. zgromadzić i rozmieścić na stanowisku pracy materiały, narzędzia, urządzenia i sprzęt zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej,**
- 2.2. sprawdzić stan techniczny maszyn, urządzeń i sprzętu,**
- 2.3. dobrać odzież roboczą i środki ochrony indywidualnej.**

czyli:

- *zgromadzić na stanowisku pracy surowce, materiały i narzędzia potrzebne do wytworzenia produktu lub półproduktu włókienniczego,*
- *rozmieścić na stanowisku pracy przygotowane surowce, materiały i narzędzia zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, oraz ochrony przeciwpożarowej i instrukcjami obsługi maszyn,*
- *sprawdzić sprawność maszyn i stan zabezpieczeń zgodnie z instrukcją obsługi,*
- *dobierać odzież ochronną i środki ochrony indywidualnej właściwe do przeprowadzenia wskazanego etapu produkcji półproduktów i produktów włókienniczych, np.: fartuch ochronny, nakrycie głowy, ochronniki słuchu.*

Egzaminatorzy będą oceniać:

- *poprawność dobrania surowców, materiałów i narzędzi oraz rozmieszczenia ich na stanowisku pracy zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej,*
- *dobranie odzieży roboczej i środków ochrony indywidualnej do wykonywanych czynności,*
- *sprawdzenie sprawności maszyn i urządzeń pomocniczych i stanu zabezpieczenia zgodnie z instrukcją obsługi.*

3. Wykonać zadanie egzaminacyjne z zachowaniem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska i wykazać się umiejętnościami objętych tematem:

3.1. Obsługa maszyn i urządzeń w procesie wytwarzania produktu lub półproduktu włókienniczego o określonych parametrach na wskazanym etapie produkcji.

- 3.1.1. uruchomić maszyny i urządzenia występujące w procesie wytwarzania produktu lub półproduktu włókienniczego o określonych parametrach na wskazanym etapie produkcji,**
- 3.1.2. wykonywać czynności związane z obsługą uruchomionych maszyn i urządzeń zgodnie z instrukcjami obsługi (zasilanie maszyn surowcem, odbieranie, zdejmowanie wytworzonego produktu, półproduktu),**
- 3.1.3. przeprowadzać kontrolę parametrów jakościowych półproduktów i produktów włókienniczych – grubości, nierównomierności, czystości,**
- 3.1.4. likwidować powstałe w procesach przerobu usterki i błędy technologiczne,**
- 3.1.5. reagować na niewłaściwą pracę maszyn,**
- 3.1.6. zapisać w dokumentacji ilość wykonanej produkcji,**
- 3.1.7. utrzymywać ład i porządek na stanowisku pracy,**
- 3.1.8. wykonać zadanie w przewidzianym czasie,**
- 3.1.9. uporządkować stanowisko pracy, oczyścić maszyny i urządzenia, rozliczyć materiały, zagospodarować odpady.**

czyli:

- *sprawdzić organoleptycznie stan surowców i materiałów na maszynach, np. stan nitek osnowy na krośnie; zasilic maszyny nie obłożone, np. obłożyć ramę nawykową skrzędarki,*
- *uruchomić maszyny i urządzenia występujące w procesie wytwarzania we wskazanym etapie produkcji półproduktu lub produktu włókienniczego np.: przędzarkę, przewijarkę, krosno, maszynę dziewiarską, zgodnie z instrukcją obsługi,*
- *zasilac na bieżąco maszyny surowcem w miarę potrzeb,*
- *odbierać, zdejmować wykonane półprodukty i produkty włókiennicze zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz instrukcjami obsługi maszyn np.: nawoje z przewiniętą przędzą, wytworzony odcinek tkaniny, dzianiny,*
- *kontrolować parametry jakościowe półproduktów i produktów włókienniczych np.: kształt nawoi z przewiniętą przędzą, licznosc nitek w tkaninie, ścisłość dzianiny,*
- *likwidować i korygować błędy technologiczne powstałe w procesach przerobu np.: zrywy przewijanej przędzy, nitek osnowy i wątku, błędy splotu w dzianinie, zgodnie z instrukcją obsługi,*
- *reagować na nieprawidłowości pracy maszyn i urządzeń zgodnie z instrukcją*

obsługi,

- *zapisać w dostępnej przy maszynie dokumentacji ilość wykonanej produkcji, np.: masę zważonych nawoi wytworzonego przewiniętą przędzą, długość wytworzonego odcinka tkaniny, dzianiny,*
- *stosować przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej,*
- *wykonać zadanie w przewidzianym czasie,*
- *utrzymywać ład i porządek na stanowisku pracy podczas wykonywania zadania oraz uporządkować je po zakończeniu zadania,*
- *rozliczyć pobrane materiały, zagospodarować odpady.*

Egzaminatorzy będą oceniać:

- *poprawność wykonania czynności związanych z wytworzeniem produktu i półproduktu włókienniczego o określonych parametrach we wskazanym etapie produkcji,*
- *poprawność obsługi maszyn i urządzeń zgodnie instrukcją obsługi i przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej,*
- *utrzymywanie ładu i porządku na stanowisku pracy podczas wykonania zadania i po jego zakończeniu,*
- *zgrupowanie wykonanych półproduktów, produktów włókienniczych oraz zagospodarowanie odpadów zgodnie ze wskazaniami w zadaniu,*
- *wykonanie zadania w określonym czasie.*

4. Prezentować efekt wykonanego zadania:

4.1. uzasadnić sposób wykonania zadania,

4.2. ocenić jakość wykonanego zadania.

czyli:

- *uzasadnić sposób wykonania zadania,*
- *ocenić jakość wytworzonych półproduktów, produktów włókienniczych parametrów uwzględnieniem parametrów technologicznych.*

Egzaminatorzy będą oceniać:

- *uzasadnienie sposobu wykonania zadania, w tym: kolejność wykonywanych czynności, dobór surowców i materiałów,*
- *jakość wytworzonych półproduktów, produktów włókienniczych z uwzględnieniem parametrów technologicznych.*

Etap praktyczny egzaminu obejmuje praktyczne umiejętności z zakresu kwalifikacji w zawodzie, objęte tematem:

2. Obsługa wskazanych maszyn i urządzeń w procesie barwienia określonego wyrobu włókienniczego.

Absolwent powinien umieć:

1. Planować czynności związane z wykonaniem zadania:

- 1.1. sporządzić plan działania,**
- 1.2. sporządzić wykaz niezbędnych surowców, materiałów, sprzętu kontrolno-pomiarowego, narzędzi,**
- 1.3. wykonać niezbędne obliczenia, rysunki lub szkice pomocnicze.**

czyli:

- *zaplanować i zapisać w formularzu PLAN DZIAŁANIA kolejne czynności związane z obsługą maszyn i urządzeń stosowanych w procesie barwienia określonego wyrobu włókienniczego, np.: przędzy bawełnianej, dzianiny bawełnianej, tkaniny wełnianej,*
- *sporządzić wykaz surowców, środków podstawowych i pomocniczych, sprzętu pomocniczego do przeprowadzenia barwienia określonego wyrobu włókienniczego, zgodnie z recepturą,*
- *wykonać konieczne obliczenia ilości barwnika i środków pomocniczych potrzebnych do przeprowadzenia procesu barwienia określonego wyrobu włókienniczego.*

Egzaminatorzy będą oceniać:

- *poprawność zaplanowania i zapisania w formularzu PLAN DZIAŁANIA kolejno wykonywanych czynności,*
- *poprawność sporządzonego wykazu środków podstawowych i pomocniczych oraz sprzętu pomocniczego niezbędnych do barwienia określonego wyrobu włókienniczego,*
- *poprawność wykonania obliczeń ilości barwnika i środków pomocniczych.*

2. Organizować stanowisko pracy:

- 2.1. zgromadzić i rozmieścić na stanowisku pracy materiały, narzędzia, urządzenia i sprzęt zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej,**
- 2.2. sprawdzić stan techniczny maszyn, urządzeń i sprzętu,**
- 2.3. dobrać odzież roboczą i środki ochrony indywidualnej.**

czyli:

- *zgromadzić i rozmieścić na stanowisku pracy materiały, środki podstawowe i pomocnicze, sprzęt pomocniczy, zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej,*
- *przygotować roztwory barwnika i środków pomocniczych zgodnie z instrukcją i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy,*
- *sprawdzić stan techniczny maszyn i urządzeń pod względem sprawności i bezpieczeństwa użytkowania zgodnie z instrukcją obsługi,*
- *dobierać odzież ochronną i środki ochrony indywidualnej do przeprowadzenia etapu przygotowawczego i właściwego barwienia, np.: rękawice gumowe do sporządzania roztworów środków chemicznych.*

Egzaminatorzy będą oceniać:

- *poprawność rozmieszczenia zgromadzonych materiałów, środków podstawowych i pomocniczych, przygotowanie roztworów zgodnie instrukcją i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy,*
- *dobranie odpowiedniej odzieży ochronnej i środków ochrony indywidualnej do wykonywanych czynności,*
- *sprawdzenie przed rozpoczęciem pracy stanu technicznego maszyn pod względem sprawności i bezpieczeństwa użytkowania.*

3. Wykonać zadanie egzaminacyjne z zachowaniem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska i wykazać się umiejętnościami objętych tematem:

3.2. Obsługa wskazanych maszyn i urządzeń w procesie barwienia określonego wyrobu włókienniczego:

- 3.2.1. przygotować wyrób włókienniczy do procesu barwienia,**
- 3.2.2. uruchomić maszyny zgodnie z instrukcją obsługi,**
- 3.2.3. załączyć dopływ wody i czynnika grzewczego,**
- 3.2.4. sporządzić roztwór barwnika i środków pomocniczych zgodnie z recepturą;**
- 3.2.5. dozować roztwory barwnika i środków pomocniczych zgodnie z założeniami,**
- 3.2.6. przeprowadzać proces barwienia zgodnie z założeniami,**
- 3.2.7. obserwować przebieg procesu barwienia,**
- 3.2.8. reagować na nieprawidłowości prowadzonego procesu,**
- 3.2.9. zakończyć proces barwienia,**
- 3.2.10. zapisać w dokumentacji ilość wykonanej produkcji,**
- 3.2.11. utrzymywać ład i porządek na stanowisku pracy,**
- 3.2.12. wykonać zadanie w przewidzianym czasie,**
- 3.2.13. uporządkować stanowisko pracy, oczyścić maszyny i urządzenia, rozliczyć materiały, zagospodarować odpady.**

czyli:

- *ułożyć i zamocować wyrób włókienniczy w maszynie,*
- *uruchomić maszynę zgodnie z instrukcją obsługi,*
- *napęlnić zbiornik wodą do wymaganej objętości i załączyć ogrzewanie wody,*
- *odważyć odpowiednią ilość barwnika i środków pomocniczych i sporządzić ich roztwory wodne,*
- *dodać roztwory barwnika i środków pomocniczych do kąpieli a następnie podgrzać kąpiel do optymalnej temperatury w czasie zgodnym z diagramem barwienia,*
- *regulować dopływ czynnika grzewczego by utrzymywać stałą optymalną temperaturę kąpieli w danym czasie,*
- *sprawdzać poziom kąpieli barwiącej, sprawdzać ruch wyrobu, poprawność układania, przesuwu w maszynie,*
- *wyłączyć czynnik grzewczy po ustalonym czasie barwienia,*
- *spuścić kąpiel barwiarską, napęlnić zbiornik czystą wodą i wykonać płukania, powtórzyć płukanie kilkakrotnie,*
- *odłączyć zasilanie maszyny i wyjąć wybarwiony wyrób,*
- *odwirować wyrób w wirówce, wysuszyć w suszarce bębnowej,*
- *zważyć wysuszony wyrób i zapisać jego masę w dostępnej dokumentacji,*
- *umyć maszynę i stosowany sprzęt,*
- *odstawić i ułożyć sprzęt pomocniczy na określone miejsce.*

Egzaminatorzy będą oceniać:

- *poprawność wykonywania czynności związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem procesu barwienia zgodnie z recepturą i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy,*
- *poprawność obsługi maszyny,*
- *utrzymanie ładu i porządku na stanowisku pracy,*
- *oczyszczenie maszyny i sprzętu stosowanego do przygotowania roztworów po zakończeniu pracy,*
- *wykonanie zadania w przewidzianym czasie.*

4. Prezentować efekt wykonanego zadania:

4.1. uzasadnić sposób wykonania zadania,

4.2. ocenić jakość wykonanego zadania.

czyli:

- *uzasadnić sposób wykonania zadania, w tym kolejność wykonywanych czynności,*
- *dokonać oceny uzyskanego wybarwienia w porównaniu z wzorcem.*

Egzaminatorzy będą oceniać:

- *uzasadnienie sposobu wykonania zadania w tym kolejność wykonywanych czynności,*
- *jakość uzyskanego wybarwienia w odniesieniu do wzorca.*

III. 3. Przykład zadania praktycznego do tematu:

1. Obsługa maszyn i urządzeń w procesie wytwarzania produktu lub półproduktu włókienniczego o określonych parametrach na wskazanym etapie produkcji.

Wykonaj odcinek dzianiny o długości 5 metrów splotem podstawowym na szydełkarce Elastik. Parametry struktury dzianiny: rodzaj i masę liniową przędzy, splot, ścisłość dzianiny, ustawienia kształtek spychających, odczytaj z dokumentacji dostępnej przy maszynie.

Maszyna jest obłożona przędzą w ilości wystarczającej na wykonanie określonego odcinka dzianiny.

Na wykonanie zadania masz 180 minut.

Instrukcja do wykonanie zadania

Aby bezpiecznie i poprawnie wykonać zadanie:

1. Przeanalizuj dokładnie treść zadania.
2. Zapisz w formularzu PLAN DZIAŁANIA:
 - a. czynności związane z wykonaniem dzianiny, zgodnie z kolejnością wykonywania,
 - b. parametry struktury dzianiny z dokumentacji dostępnej przy maszynie,
 - c. wykaz przyrządów pomocniczych niezbędnych do obsługi maszyny.
3. Dobierz ubranie ochronne zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy.
4. Przystąp do organizowania stanowiska pracy: rozmieść na stanowisku przyrządy pomocnicze niezbędne do obsługi maszyny.
5. Sprawdź zgodnie z instrukcją obsługi:
 - a. prawidłowość przebiegu nitki przez elementy urządzenia podającego,
 - b. ustawienie urządzenia podającego przędzę,
 - c. prawidłowości ustawienia urządzenia odbierająco-nawijającego dzianinę,
 - d. ustawienie czujników,
 - e. stan techniczny maszyny, włączniki i wyłączniki.
6. Wykonuj zaplanowane czynności związane z obsługą maszyny zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy i ochrony przeciwpożarowej.
7. Po zakończeniu pracy zdejmij wytworzony odcinek dzianiny, uporządkuj stanowisko, oczyść maszynę.
8. Sprawdź jakość wykonanej dzianiny (zwróć uwagę na ścisłość wyrobu, splot).
9. Zgłoś przez podniesienie ręki gotowość do prezentacji wykonanego zadania.
10. Zaprezentuj wykonaną dzianinę, oceń ją w odniesieniu do parametrów struktury z dokumentacji, określ przeznaczenie użytkowe.

PLAN DZIAŁANIA

Kolejność wykonywanych czynności:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Parametry struktury dzianiny

Rodzaj przędzy

Splot

Ścisłość dzianiny.....

.....

Ustawienie kształtek

Wykaz sprzętu pomocniczego:

.....

.....

.....

Kryteria poprawnego wykonania zadania:

Zaplanowanie wykonania zadanie jest poprawne, jeśli:

- wymienisz w formularzu kolejne czynności związane z wykonaniem zadania,
- zapiszesz parametry struktury dzianiny takie jak: rodzaj i numerację przędzy, splot, ścisłość dzianiny,
- zapiszesz ustawienie kształtek,
- sporządzisz wykaz przyrządów pomocniczych potrzebnych przy obsłudze maszyny, takie jak przyrząd do regulacji ścisłości dzianiny i urządzenia obciążająco-nawijającego.

Zorganizowanie stanowiska pracy jest poprawne, jeśli:

- założysz odzież ochronną i środki ochrony indywidualnej: fartuch, obuwie robocze,
- zgromadzisz na stanowisku przyrządy pomocnicze wymienione w planowaniu,
- sprawdzisz zgodnie z instrukcją obsługi: ustawienie urządzenia podającego przędę, ustawienie urządzenia odbierająco-nawijającego dzianinę, ustawienie czujników, stan techniczny maszyny - włączniki i wyłączniki,
- próbnie uruchomisz maszynę.

Wykonanie zadania jest poprawne, jeśli zachowując przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska:

- wykonasz pełny obrót łoży w celu obserwacji pracy igieł,
- uruchomisz maszynę dziewiarską zgodnie z instrukcją obsługi,
- podczas obsługi maszyn kontrolujesz prawidłowy przebieg nitek,
- usuwasz przyczyny zatrzymania maszyny, np.: wymienisz igły, usuwasz zrywy przędzy,
- pobierzesz próbkę dzianiny i sprawdzisz jej ścisłość,
- podczas pracy utrzymujesz ład i porządek na stanowisku,
- po zakończeniu pracy oczyścisz maszynę z puchu włókienniczego.

Zaprezentowanie efektu wykonanego zadania jest poprawne, jeśli:

- uzasadnisz sposób wykonania zadania uwzględniając parametry struktury dzianiny i ustawienie elementów oczkowórczych,
- ocenisz zgodność parametrów struktury wytworzonej dzianiny z parametrami odczytanymi z dokumentacji.

III. 4. Przykład zadania praktycznego do tematu:

2. Obsługa wskazanych maszyn i urządzeń w procesie barwienia określonego wyrobu włókienniczego.

Wykonaj barwienie dzianiny bawełnianej o masie 20kg na kolor żółty o intensywności 1%, metodą okresową, na barwiarce pasmowej.
Zastosuj barwnik: Żółcień helaktynowa F-5G.
Ustal parametry barwienia, korzystając z katalogu wybarwień, który znajduje się na stanowisku pracy.
Przeprowadź proces barwienia według ustalonych parametrów.
Intensywność (%) uzyskanego wybarwienia porównaj z wzorcem w katalogu.
Dzianina przeznaczona do barwienia jest przygotowana i założona w maszynie.
W celu uzyskania prawidłowego wybarwienia dzianiny należy zastosować wodę miękką lub odpowiednie zmiękczacze wody.
Po wykonaniu barwienia pobierz próbkę dzianiny, wysusz ją i porównaj z wzorcem w katalogu.
Na wykonanie zadania masz 180 minut.

Instrukcja do wykonanie zadania

Aby bezpiecznie i poprawnie wykonać zadanie:

1. Przeanalizuj dokładnie treść zadania.
2. Zapisz w formularzu PLAN DZIAŁANIA:
 - a. czynności technologiczne zgodnie z kolejnością wykonywania,
 - b. parametry technologiczne procesu oraz sposób dozowania barwnika i środków pomocniczych zgodnie z wykresem barwienia z katalogu,
 - c. wykaz środków chemicznych zgodnie z recepturą,
 - d. wykaz sprzętu niezbędnego do wykonania procesu.
3. Wykonaj obliczenie ilości barwnika i środków pomocniczych na podstawie receptury odczytanej katalogu, wyniki zapisz w formularzu.
4. Dobierz ubranie ochronne i środki ochrony osobistej zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy.
5. Przystąp do zorganizowania stanowiska pracy: odważ i sporządź roztwory barwnika i środków pomocniczych i ustaw przy je maszynie.
6. Sprawdź stan techniczny maszyny: działanie włączników, wyłączników, zaworów, uziemienie.
7. Wykonuj wszelkie czynności związane z przygotowaniem procesu i podczas przebiegu barwienia zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy.
8. Po zakończeniu pracy uporządkuj stanowisko pracy, umyj maszynę i sprzęt pomocniczy, sprzęt pomocniczy odstaw na miejsce.
9. Sprawdź uzyskaną intensywność wybarwienia poprzez porównanie próbki dzianiny z wzorcem w katalogu.
10. Zgłoś przez podniesienie ręki gotowość do prezentacji wykonanego zadania.
11. Zaprezentuj wybarwioną dzianinę, oceń jakość barwienia porównując intensywność wybarwienia z wzorcem katalogowym.

PLAN DZIAŁANIA

Kolejność wykonywanych czynności:

.....

.....

.....

.....

.....

Parametry technologiczne procesu barwienia:

Skład kąpieli:

Barwniki

Środki pomocnicze

.....

Czas barwienia

Temperatura barwienia

Wykaz sprzętu pomocniczego:

.....

.....

.....

Opis przebiegu procesu barwienia uwzględnieniem dozowania barwnika i środków pomocniczych

Obliczenia ilości barwnika i środków pomocniczych

Kryteria poprawnego wykonania zadania:

Zaplanowanie wykonania zadanie jest poprawne, jeśli:

- zapiszesz w formularzu kolejne czynności, które doprowadzą do wybarwienia dzianiny, z uwzględnieniem ich kolejności technologicznej,
- zapiszesz parametry technologiczne procesu barwienia – skład kąpieli, temperaturę i czas barwienia oraz opis jego przebiegu z uwzględnieniem dozowania barwnika i środków pomocniczych,
- sporządzisz wykaz sprzętu pomocniczego: wiadra, waga, nożyczki,
- wykonasz i zapiszesz obliczenia ilości środków chemicznych potrzebnych do wykonania barwienia.

Zorganizowanie stanowiska pracy jest poprawne jeśli:

- założysz odzież ochronną i środki ochrony indywidualnej: fartuch, maseczkę przeciwpyłową, obuwie robocze,
- wykonasz roztwory środków chemicznych wymienionych w planowaniu i ustawisz je przy maszynie,
- sprawdzisz stan techniczny maszyny próbnie ją uruchamiając.

Wykonanie zadania jest poprawne jeśli zachowując przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska:

- napełnisz zbiornik wodą do wymaganej objętości, uruchomisz maszynę zgodnie z instrukcją obsługi, załączysz ogrzewanie wody,
- odważysz potrzebną ilość barwnika i środków pomocniczych, sporządzisz ich roztwory i dodasz do kąpieli,
- podgrzejesz kąpiel do optymalnej temperatury w odpowiednim czasie zgodnie z diagramem barwienia, utrzymasz wymaganą temperaturę i poziom kąpieli podczas trwania procesu,
- wykonasz płukania po barwieniu, wytniesz próbkę i wysuszysz,
- odłączysz zasilanie maszyny,
- umyjesz maszynę, sprzęt do sporządzania roztworów i odstawisz go na miejsce.

Zaprezentowanie efektu wykonanego zadania jest poprawne, jeśli:

- uzasadnisz sposób wykonania zadania uwzględniając wybór receptury i parametrów przebiegu procesu z katalogu wybarwień,
- ocenisz zgodność uzyskanej intensywności wybarwienia z wzorcem w katalogu.

IV. ZAŁĄCZNIKI

IV. 1. Standard wymagań egzaminacyjnych dla zawodu

Zawód: **operator maszyn w przemyśle włókienniczym**

symbol cyfrowy: **826[01]**

Etap pisemny egzaminu obejmuje:

Część I – zakres wiadomości i umiejętności właściwych dla kwalifikacji w zawodzie

Absolwent powinien umieć:

1. Czytać ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisów, instrukcji, rysunków, szkiców, wykresów, dokumentacji technicznych i technologicznych, a w szczególności:

- 1.1. rozróżniać surowce i wyroby włókiennicze z uwzględnieniem pochodzenia, budowy i przeznaczenia, na podstawie właściwości fizykochemicznych, oznaczeń oraz nazw handlowych;
- 1.2. rozróżniać procesy, technologie i techniki wytwarzania oraz wykończania wyrobów włókienniczych w zależności od przerabianego surowca, od rodzaju wytwarzanego wyrobu i jego przeznaczenia;
- 1.3. rozpoznawać parametry jakościowe wyrobów włókienniczych w zależności od etapu procesu technologicznego;
- 1.4. stosować pojęcia, oznaczenia i sformułowania specjalistyczne zawarte w dokumentacjach procesów wytwarzania, barwienia i wykończania wyrobów włókienniczych oraz w instrukcjach obsługi maszyn i urządzeń włókienniczych;
- 1.5. rozróżniać surowce, półprodukty i produkty włókiennicze w zależności od budowy i właściwości, etapów procesów wytwarzania, barwienia i wykończania, oraz rodzajów maszyn;
- 1.6. rozróżniać maszyny i urządzenia włókiennicze w zależności od technologii wytwarzania, barwienia i wykończania wyrobów włókienniczych, rodzaju półproduktu i wyrobu włókienniczego;
- 1.7. rozpoznawać systemy przedzenia ze względu na rodzaj przerabianego surowca na podstawie schematów technologicznych, nazw zespołów maszyn, półproduktów i produktów;
- 1.8. rozróżniać i określać zadania zespołów roboczych maszyn i urządzeń stosowanych w procesach wytwarzania, barwienia i wykończania wyrobów włókienniczych;
- 1.9. określać parametry strukturalne oraz właściwości użytkowe liniowych i płaskich wyrobów włókienniczych;
- 1.10. stosować nazwy, pojęcia i sformułowania specjalistyczne stosowane w wykończalnictwie wyrobów włókienniczych;
- 1.11. określać rodzaje i przydatność barwników na podstawie nazw handlowych;
- 1.12. rozróżniać operacje pomocnicze związane z przygotowaniem wyrobów do druku i barwienia w zależności od składu surowcowego;
- 1.13. rozróżniać sposoby utrwalania i wykończenia wydruków w zależności od zastosowanego barwnika;
- 1.14. rozpoznawać techniki drukarskie na podstawie stosowanych maszyn oraz rodzajów druku w zależności od technik nanoszenia wzoru.

2. Przetwarzać dane liczbowe i operacyjne, a w szczególności:

- 2.1. stosować informacje zawarte w normach do określania cech i jakości surowców i wyrobów włókienniczych oraz środków pomocniczych używanych w przemyśle włókienniczym;
- 2.2. obliczać grubość surowców i półproduktów włókienniczych;
- 2.3. wskazywać przeznaczenie wyrobów włókienniczych w zależności od użytych surowców, technologii i technik wytwarzania i wykończania;
- 2.4. wskazywać wady technologiczne półproduktów i wyrobów włókienniczych oraz przyczyny ich powstawania;
- 2.5. obliczać wielkość produkcji półproduktów i wyrobów włókienniczych;
- 2.6. rozpoznawać sposoby przewlekania nitek osnowy przez płochę i nicielnicę na podstawie rysunków dyspozycyjnych tkania dla splotów zasadniczych i pochodnych;
- 2.7. wskazywać maszyny i urządzenia włókiennicze w zależności od technologii, technik wytwarzania, barwienia i wykończania wyrobów włókienniczych;
- 2.8. określać parametry strukturalne płaskich wyrobów włókienniczych w zależności od cech wyrobu;
- 2.9. interpretować zasady pracy i współpracy elementów oczkotwórczych w maszynach dziewiarskich;
- 2.10. wskazywać środki bielące i pomocnicze do przeprowadzenia procesu bielenia w zależności od składu jakościowego i rodzaju wyrobu włókienniczego;
- 2.11. wskazywać barwniki i środki pomocnicze do przeprowadzenia procesu barwienia w zależności od składu jakościowego i rodzaju wyrobu włókienniczego;
- 2.12. wskazywać rodzaje wykończeń do uszlachetniania wyrobów włókienniczych w zależności od przeznaczenia użytkowego;
- 2.13. wskazywać parametry technologiczne procesu barwienia;
- 2.14. wykonywać przeliczenia stężeń (% , g/dm³) środków chemicznych i barwników podanych w recepturze na wielkości wagowe z uwzględnieniem masy surowca i modułu kąpieli;
- 2.15. określać parametry wody technologicznej przydatnej do procesów wykańczalniczych.

3. Bezpiecznie wykonywać zadania zawodowe zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska, a w szczególności:

- 3.1. stosować zalecenia przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska podczas wytwarzania, barwienia i wykańczania wyrobów włókienniczych;
- 3.2. wskazywać miejsca zagrożeń dla zdrowia i życia człowieka oraz środowiska naturalnego w procesach wytwarzania, barwienia i wykańczania wyrobów włókienniczych;
- 3.3. dobierać środki ochrony osobistej w zależności od wykonywanych czynności eksploatacyjnych podczas wytwarzania, barwienia lub wykańczania wyrobów włókienniczych.

Część II – zakres wiadomości i umiejętności związanych z zatrudnieniem i działalnością gospodarczą

Absolwent powinien umieć:

1. Czytać ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisów, instrukcji, tabel, wykresów, a w szczególności:

- 1.1. rozróżniać podstawowe pojęcia i terminy z obszaru funkcjonowania gospodarki oraz prawa pracy, prawa podatkowego i przepisów regulujących podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej;
- 1.2. rozróżniać dokumenty związane z zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej;

- 1.3. identyfikować i analizować informacje dotyczące wymagań i uprawnień pracownika, pracodawcy, bezrobotnego i klienta.

2. Przetwarzać dane liczbowe i operacyjne, a w szczególności:

- 2.1. analizować informacje związane z podnoszeniem kwalifikacji, poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej;
- 2.2. sporządzać dokumenty związane z poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej;
- 2.3. rozróżniać skutki wynikające z nawiązania i rozwiązania stosunku pracy.

Etap praktyczny egzaminu obejmuje praktyczne umiejętności z zakresu kwalifikacji w zawodzie, objęte tematami:

1. Obsługa maszyn i urządzeń w procesie wytwarzania produktu lub półproduktu włókienniczego o określonych parametrach na wskazanym etapie produkcji.
2. Obsługa wskazanych maszyn i urządzeń w procesie barwienia określonego wyrobu włókienniczego.

Absolwent powinien umieć:

1. Planować czynności związane z wykonaniem zadania:

- 1.1. sporządzić plan działania;
- 1.2. sporządzić wykaz niezbędnych surowców, materiałów, sprzętu kontrolno-pomiarowego, narzędzi;
- 1.3. wykonać niezbędne obliczenia, rysunki lub szkice pomocnicze.

2. Organizować stanowisko pracy:

- 2.1. zgromadzić i rozmieścić na stanowisku pracy materiały, narzędzia, urządzenia i sprzęt zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej;
- 2.2. sprawdzić stan techniczny maszyn, urządzeń i sprzętu;
- 2.3. dobrać odzież roboczą i środki ochrony indywidualnej.

3. Wykonać zadanie egzaminacyjne z zachowaniem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska i wykazać się umiejętnościami objętymi tematami:

3.1. Obsługa maszyn i urządzeń w procesie wytwarzania produktu lub półproduktu włókienniczego o określonych parametrach na wskazanym etapie produkcji:

- 3.1.2 uruchomić maszyny i urządzenia występujące w procesie wytwarzania produktu lub półproduktu włókienniczego o określonych parametrach na wskazanym etapie produkcji;
- 3.1.2 wykonywać czynności związane z obsługą uruchomionych maszyn i urządzeń zgodnie z instrukcjami obsługi (zasilanie maszyn surowcem, odbieranie, zdejmowanie wytworzonego produktu, półproduktu);
- 3.1.2 przeprowadzać kontrolę parametrów jakościowych półproduktów i produktów włókienniczych—grubości, nierównomierności, czystości;
- 3.1.2 likwidować powstałe w procesach przerobu usterki i błędy technologiczne;
- 3.1.2 reagować na niewłaściwą pracę maszyn;
- 3.1.2 zapisać w dokumentacji ilość wykonanej produkcji;
- 3.1.2 utrzymywać ład i porządek na stanowisku pracy;

- 3.1.2 wykonać zadanie w przewidzianym czasie;
- 3.1.2 uporządkować stanowisko pracy, oczyścić maszyny i urządzenia, rozliczyć materiały, zagospodarować odpady.

3.2. Obsługa wskazanych maszyn i urządzeń w procesie barwienia określonego wyrobu włókienniczego:

- 3.2.1. przygotować wyrób włókienniczy do procesu barwienia;
- 3.2.2. uruchomić maszyny zgodnie z instrukcją obsługi;
- 3.2.3. załączyć dopływ wody i czynnika grzewczego;
- 3.2.4. sporządzić roztwór barwnika i środków pomocniczych zgodnie z recepturą;
- 3.2.5. dozować roztwory barwnika i środków pomocniczych zgodnie z założeniami;
- 3.2.6. przeprowadzać proces barwienia zgodnie z założeniami;
- 3.2.7. obserwować przebieg procesu barwienia;
- 3.2.8. reagować na nieprawidłowości prowadzonego procesu;
- 3.2.9. zakończyć proces barwienia;
- 3.2.10. zapisać w dokumentacji ilość wykonanej produkcji;
- 3.2.11. utrzymywać ład i porządek na stanowisku pracy;
- 3.2.12. wykonać zadanie w przewidzianym czasie;
- 3.2.13. uporządkować stanowisko pracy, oczyścić maszyny i urządzenia, rozliczyć materiały, zagospodarować odpady.

4. Prezentować efekt wykonanego zadania:

- 4.1. uzasadnić sposób wykonania zadania,
- 4.2. ocenić jakość wykonanego zadania.

Niezbędne wyposażenie stanowisk do wykonania zadań egzaminacyjnych objętych tematami:

1. Obsługa maszyn i urządzeń w procesie wytwarzania produktu lub półproduktu włókienniczego o określonych parametrach na wskazanym etapie produkcji

Stanowiska spełniające wymagania wynikające z przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej. Stanowisko do wytwarzania liniowych wyrobów włókienniczych wyposażone w zespół maszyn i urządzeń do procesów przędzenia sprawnych technicznie. Surowce, półprodukty do zasilania poszczególnych maszyn w zespole. Aparat do pomiaru nierównomierności grubości półproduktów i produktów. Waga laboratoryjna. Przeglądarka. Dyspozycje produkcyjne. Instrukcje obsługi maszyn i urządzeń do wytwarzania liniowych wyrobów włókienniczych. Odzież robocza i środki ochrony indywidualnej. Stanowisko tkackie – krosno sprawne technicznie, wyposażone w artykuły techniczne (przenośniki wątku, wzornica w mechanizmie nicielnicowym). Osnowa przewleczona przez struny nicielnicowe i szczeliny płochy i zarobiona. Przędza wątkowa. Lupka tkacka i nożyczki. Instrukcja obsługi krosna. Stanowisko do wytwarzania dzianin wyposażone w maszyny dziewiarskie do wytwarzania dzianin rządkowych i kolumienkowych, sprawne technicznie. Surowiec do zasilania. Przyrządy do regulacji urządzeń ustawienia ścisłości dzianin oraz urządzenia obciążająco-nawijającego. Płaskoszczypy, nożyczki, pędzelek, szydełko. Przyrządy pomiarowe: przymiar liniowy, pęseta, lupa, igła preparacyjna, środki do znakowania. Odzież robocza i środki ochrony indywidualnej. Pojemnik na odpady. Stół pomocniczy. Instrukcja obsługi maszyn. Apteczka.

2. Obsługa wskazanych maszyn i urządzeń w procesie barwienia określonego wyrobu włókienniczego

Maszyna barwiarska w stanie sprawności technicznej i czystości, wirówka i urządzenie do podgrzewania wody do temperatury wrzenia. Instrukcja obsługi maszyny barwiarskiej i urządzeń. Katalogi barwników i środków pomocniczych. Wyrób włókienniczy. Środki chemiczne, pomocnicze. Sprzęt pomocniczy: naczynia do odważania i przygotowywania roztworów. Waga, nici, nożyczki. Środki ochrony indywidualnej. Apteczka.

IV. 2. Przykład instrukcji do etapu pisemnego

Zawód:

Symbol cyfrowy zawodu:

Wersja arkusza:

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE ZAWODOWE

ETAP PISEMNY

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny, który otrzymałeś zawiera .. stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której:
 - wpisz odczytany z arkusza egzaminacyjnego symbol cyfrowy zawodu,
 - odczytaj z arkusza egzaminacyjnego oznaczenie wersji arkusza (X, Y, Z, U lub W) i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą,
 - wpisz swój numer PESEL i zakoduj go,
 - wpisz swoją datę urodzenia.
3. Arkusz egzaminacyjny składa się z dwóch części. Część I zawiera 50 zadań, część II 20 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie uzyskasz **1 punkt**.
5. Aby zdać etap pisemny egzaminu musisz uzyskać co najmniej 25 punktów z części I i co najmniej 10 punktów z części II.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Dla każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ krater na KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np. gdy wybrałeś odpowiedź "A":

☒	B	C	D
-------------------------------------	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za prawdziwą np.

☒	B	C	☒
-------------------------------------	---	---	-------------------------------------

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji – **Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.**

Powodzenia!

**CZERWIEC
2005**

**Czas trwania
egzaminu
120 minut**

**Liczba punktów
do uzyskania:
z części I – 50 pkt.
z części II – 20 pkt.**

IV. 3. Przykład karty odpowiedzi do etapu pisemnego

Symbol cyfrowy zawodu []

Wersja arkusza X Y Z U W

Nr zad.	Odpowiedzi cz I			
1	A	B	C	D
2	A	B	C	D
3	A	B	C	D
4	A	B	C	D
5	A	B	C	D
6	A	B	C	D
7	A	B	C	D
8	A	B	C	D
9	A	B	C	D
10	A	B	C	D
11	A	B	C	D
12	A	B	C	D
13	A	B	C	D
14	A	B	C	D
15	A	B	C	D
16	A	B	C	D
17	A	B	C	D
18	A	B	C	D
19	A	B	C	D
20	A	B	C	D
21	A	B	C	D
22	A	B	C	D
23	A	B	C	D
24	A	B	C	D
25	A	B	C	D

Nr zad.	Odpowiedzi cz I			
26	A	B	C	D
27	A	B	C	D
28	A	B	C	D
29	A	B	C	D
30	A	B	C	D
31	A	B	C	D
32	A	B	C	D
33	A	B	C	D
34	A	B	C	D
35	A	B	C	D
36	A	B	C	D
37	A	B	C	D
38	A	B	C	D
39	A	B	C	D
40	A	B	C	D
41	A	B	C	D
42	A	B	C	D
43	A	B	C	D
44	A	B	C	D
45	A	B	C	D
46	A	B	C	D
47	A	B	C	D
48	A	B	C	D
49	A	B	C	D
50	A	B	C	D

PESEL

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Data urodzenia zdającego

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
dzień		miesiąc		rok			

Nr zad.	Odpowiedzi cz II			
51	A	B	C	D
52	A	B	C	D
53	A	B	C	D
54	A	B	C	D
55	A	B	C	D
56	A	B	C	D
57	A	B	C	D
58	A	B	C	D
59	A	B	C	D
60	A	B	C	D
61	A	B	C	D
62	A	B	C	D
63	A	B	C	D
64	A	B	C	D
65	A	B	C	D
66	A	B	C	D
67	A	B	C	D
68	A	B	C	D
69	A	B	C	D
70	A	B	C	D

Miejsce na naklejkę z kodem ośrodka

IV. 4. Przykład informacji do etapu praktycznego

Zawód:

Symbol cyfrowy zawodu:

Oznaczenie tematu:

Oznaczenie zadania:

WPISUJE ZDAJĄCY

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

PESEL

Data urodzenia

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

dzień miesiąc rok

--	--

Numer stanowiska
egzaminacyjnego

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE ZAWODOWE

ETAP PRAKTYCZNY

CZERWIEC
2005

Informacja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny, który otrzymałeś zawiera .. strony. Ewentualne braki stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu egzaminacyjnego.
2. Na arkuszu egzaminacyjnym i PLANIE DZIAŁANIA wpisz swój numer ewidencyjny PESEL, datę urodzenia i numer stanowiska egzaminacyjnego.
3. Zapoznaj się z treścią zadania egzaminacyjnego, instrukcją do jego wykonania, stanowiskiem egzaminacyjnym i jego wyposażeniem. Masz na to – **20 minut**. Czas ten nie jest wliczany do czasu trwania egzaminu.
4. Po upływie tego czasu przystępujesz do egzaminu.
5. Przewodniczący zapisze w widocznym dla Ciebie miejscu godzinę rozpoczęcia i godzinę zakończenia egzaminu.

Czas trwania
egzaminu
180 minut

Liczba
punktów do
uzyskania
....

Pamiętaj, że podczas wykonywania zadania egzaminacyjnego jesteś oceniany przez zespół egzaminatorów, którzy obserwują wykonywane przez Ciebie czynności i nie będą udzielać Ci żadnych wskazówek. Interwenują tylko w przypadku naruszenia przez Ciebie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i mogą w takim przypadku przerwać egzamin.

Powodzenia!

IV. 5. Wzór dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe

Nr 173

RZECZPOSPOLITA POLSKA

DYPLOM

POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE ZAWODOWE

.....
imię (imiona) i nazwisko

.....
(data urodzenia)

.....
(miejsce urodzenia)

.....
(numer PESEL)

zdał.... egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie

.....
i otrzymał.....:

w etapie pisemnym egzaminu

z części pierwszej% punktów możliwych do uzyskania

z części drugiej.....% punktów możliwych do uzyskania

w etapie praktycznym egzaminu

.....% punktów możliwych do uzyskania

.....
(miejsce, data)

m.p.

DYREKTOR
OKRĘGOWEJ KOMISJI EGZAMINACYJNEJ

Nr

.....
(pieczęć i podpis)

Podstawą zdania egzaminu jest uzyskanie:

- 1) z etapu pisemnego - co najmniej po 50% punktów możliwych do uzyskania z każdej części,
- 2) z etapu praktycznego - co najmniej 75% punktów możliwych do uzyskania.

OKE-II/408/2